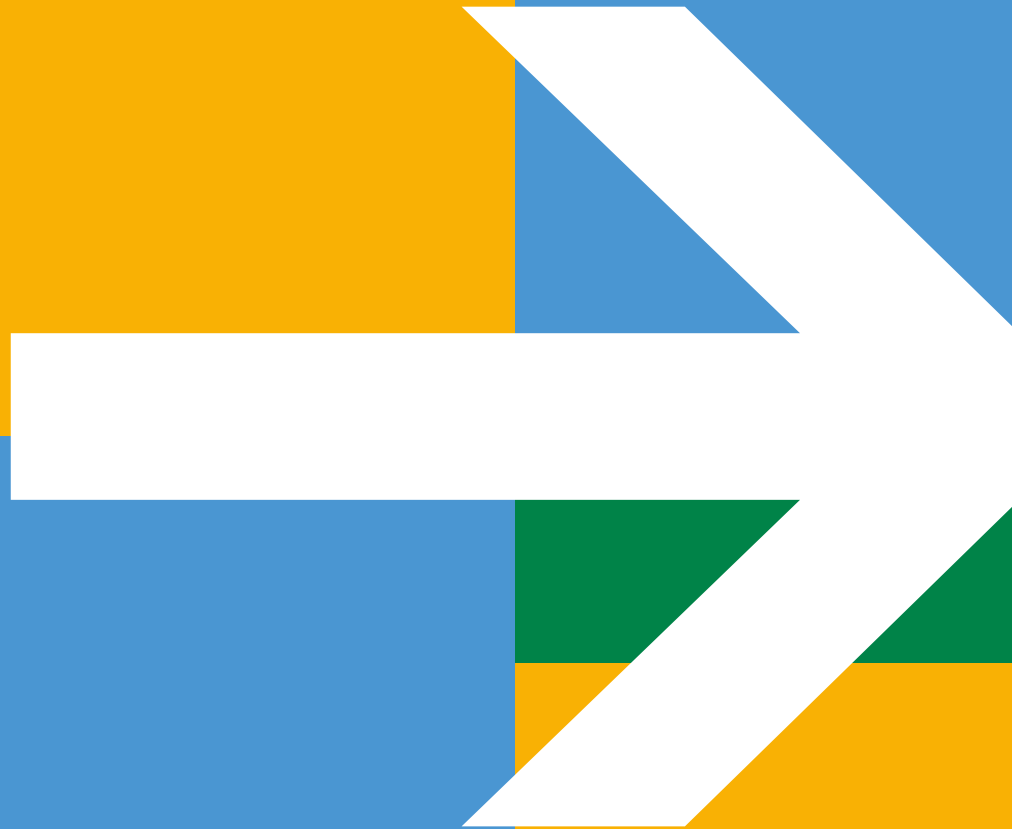

Actieoverleg

Inhoudsopgave

Actieoverleg 03

- [Introductie](#) → 03

Landelijk geaccordeerd 04

- [Bouwstenen Actie\(gericht\)overleg \(augustus 2019\)](#) → 04
- [Stand van zaken implementatie Actieoverleg \(april 2020\)](#) → 06
- [Eindrapportage Actieoverleg \(december 2020\)](#) → 31
- [Methodische onderlegger \(januari 2021\)](#) → 40
- [Eindrapportage \(2021\)](#) → 45

Praktijkvoorbeelden 58

- [Voorbeelden casussen Actieoverleg \(januari 2021\)](#) → 59

Tips / links 64

- [Externe verwijzingen](#) → 65

Introductie

In de bundel Actieoverleg treft u onder de Geaccordeerde documenten de staande praktijk, de bouwstenen van het Actieoverleg, de methodische onderlegger en een hand-out informatie- en gegevensdeling.

Politie of Veilig Thuis hebben behoefte om met elkaar en met de Officier van Justitie te overleggen over de beste aanpak en het juiste samenstel van interventies. Dan vindt vroegtijdige afstemming plaats in het Actieoverleg, een periodiek overleg waarin informatie gedeeld en geduid wordt, risico's en kansen op de veiligheid worden gewogen en gerichte acties worden uitgezet die bijdragen aan directe en/of structurele veiligheid. In het Actieoverleg wordt tevens bepaald hoe de handelingen van de partners elkaar kunnen raken en verstevigen, wie regie voert en wat gecommuniceerd wordt naar directbetrokkenen. De Raad voor de Kinderbescherming en de Reclassering sluiten aan waar nodig of op eigen initiatief.

In de bundel Actieoverleg is onder Praktijkvoorbeelden een selectie uit de casuïstiek opgenomen, die illustreert in welke gevallen en op welk moment het Actieoverleg meerwaarde heeft in de aanpak. Onder Tips & links treft u onder meer een video over de praktijk op het Actieoverleg in Limburg.

Veilig Thuis **Politie** **OM** **RvdK** **3RO** **JenV**

Landelijk Netwerk zorg-straft — Ontwikkelagenda Veiligheid voorop
Doe je mee? Vragen? Reacties? info@OAVV.nl

Actieoverleg

Landelijk geaccordeerd

Bouwstenen Actie(gericht)- overleg

ACTIE(GERICHT)OVERLEG

VROEGTIJDIGE AFSTEMMING TUSSEN VEILIG THUIS EN JUSTITIEPARTNERS BIJ SAMENLOOP STRAF/ZORG

Augustus 2019
Versie 2.0
Marieke Kleinjan

Waarom?

Waarom een Actie(gericht)overleg?

Het Actie(gericht) overleg is bedoeld om samen met Veilig Thuis en justitiepartners casuïstiek vroegtijdig af te stemmen indien sprake is van samenloop straf/zorg en/of bij (vermoedens van) een strafbaar feit. Gezamenlijk wordt bepaald hoe de werkzaamheden van de verschillende organisaties zich (volgordelijk) tot elkaar verhouden. Het belangrijkste doel is *samen* werken aan directe veiligheid voor alle betrokkenen en de eerste onderzoekshandelingen (straf en/of zorg) en interventies veilig, snel en doeltreffend in te zetten.

Uitgangspunt

De visie 'Veiligheid Voorop' is uitgangspunt van handelen. Het Actie(gericht)overleg vindt plaats in de eerste fase: eerst samenwerken voor directe veiligheid. Het Actie(gericht)overleg biedt voorwaarden voor directe veiligheid en structurele veiligheid. Deze voorwaarden bieden een basis voor de risicogestuurde zorg (wat is nodig om de oorzaken van geweld aan te pakken) en herstelgerichte zorg (wat is nodig om de gevolgen van geweld te herstellen).

Met wie?

Vertegenwoordigers hebben doorzettingskracht en mandaat om gemaakte afspraken uit te kunnen (laten) voeren. Deelnemers zijn:

- **Veilig Thuis (voorzitter)**
 - o Vertrouwensarts (indien van toepassing)*
- **Politie**
- **Openbaar Ministerie**
- **Reclassering** (indien van toepassing)**
- **Raad voor de Kinderbescherming** (indien van toepassing)**

*Vertrouwensarts brengt medische expertise in waar dit van belang is voor de veiligheid van betrokkene(n).

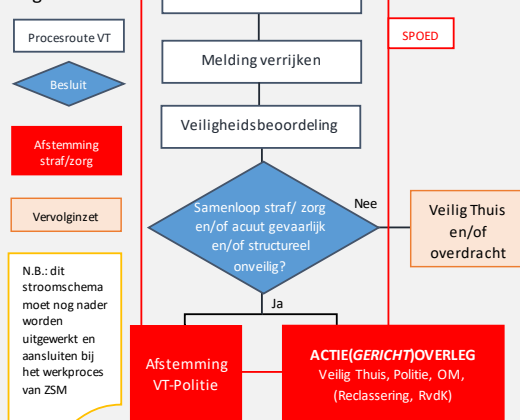
** de voorzitter besluit a.d.h.v. verkrijgte informatie of en hoe Reclassering/RvdK aansluit

Wanneer?

Casuïstiek voor het Actie(gericht)overleg verloopt via Veilig Thuis.

Wanneer Politie, OM, Reclassering of RvdK casuïstiek inbrengen dient deze (voor- of achteraf) te worden voorzien van een melding bij Veilig Thuis (schriftelijk of telefonisch), zodat grondslag is voor Veilig Thuis om te handelen.

Legenda:

Wat en hoe?

Het Actie(gericht)overleg kent drie concrete processtappen: 1) informatie delen en duiden, 2) afspraken maken over directe en structurele veiligheid, 3) overdragen en gemaakte afspraken (laten) uitvoeren.

Stap 1

- **Informatie delen en duiden**
 - Politie deelt relevante (achtergrond) informatie
 - Veilig Thuis deelt informatie
 - OM deelt strafvorderlijke gegevens
 - Reclassering deelt informatie over toezicht
 - RvdK deelt of een maatregel is geadviseerd
- **Duiden:** Eén feitonderzoek waarin met elkaar wordt onderzocht en afgestemd wat er precies is gebeurd

Stap 2

- **Afspraken voor directe en structurele veiligheid**
 - Eén systeemgericht veiligheidsplan, waarin duidelijk is welke (strafrechtelijke of andere) onderzoekshandelingen en interventies nodig zijn en bijdragen aan directe en structurele veiligheid;
 - Bepaal wanneer en wie betrokkene(n) informeert.

Stap 3

- **Overdragen en gemaakte afspraken uitvoeren**
 - Gezamenlijk bepalen hoe de werkzaamheden van de verschillende organisaties zich tot elkaar verhouden
 - Gezamenlijk besluiten bij wie verantwoordelijkheid wordt belegd en monitort

Registratie

Wat en hoe registreer je, wat noteer je van andere partners en wat doe je met die informatie? Belangrijk om hierover met elkaar afspraken te maken.

Informatiedeling

Veiligheid is leidend bij de informatiedeling bij (vermoedens van) geweld of kindermishandeling. Het transparantiebeginsel staat centraal als de veiligheid in het geding is. Dit houdt in dat indien besloten is dat zonder toestemming persoonsgegevens worden gedeeld, de betrokkene altijd wordt geïnformeerd over het feit dat er verwerking van zijn persoonsgegevens plaatsvindt of heeft plaatsgevonden en wat de doeleinden van deze verwerking zijn. Doe dit zo snel mogelijk, maar wel op een moment dat dat geen veiligheidsrisico's oplevert voor betrokkene(n) of professionals.

BOUWSTENEN ACTIE(GERICHT)OVERLEG

Aansluiting werkstromen straf/zorg

Inventariseer welke werkstromen er zijn op het gebied van samenloop straf/zorg. Bekijk of er al een overleg bestaat dat aansluit bij de doelstellingen van het Actie(gericht)overleg en onderzoek of het nodig is een nieuw overleg in te richten. Zorg er voor dat het Actie(gericht)overleg goed aansluit op andere werkstromen, zoals de aanpak van crisis, ZSM en andere vormen van casusoverleg, zodat overlap in casuïstiek en 'langs elkaar heen werken' wordt voorkomen.

Schaalgrootte

De schaalgrootte van het Actie(gericht)overleg is bepalend voor een goed functionerend overleg. De schaalgrootte kan per regio verschillen. Bepaal met elkaar welke schaalgrootte gewenst en haalbaar is om vervolgacties die tijdens het Actie(gericht)overleg worden bepaald ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren. De Veilig Thuis-regio's zijn gekozen als optimale schaalgrootte voor MDA++. Dit zou een schaalgrootte voor het Actie(gericht)overleg kunnen zijn. Draag minimaal zorg voor eenduidigheid van aanpak binnen het arrondissement ten behoeve van de deelnemende justitiepartners.

Instroomcriteria

Bepaal met elkaar het proces van instroom en criteria voor casuïstiek in het Actie(gericht)overleg. Vaak is sprake van complexe casuïstiek met minimaal de volgende factoren:

*Acute en/of structurele onveiligheid; *(vermoeden van) strafbare feiten en/of met een hoog afbreukrisico; *(hoog risico op) fysieke/ psychische gevolgen van geweld en/of hoog risico op herhaling van geweld; *in combinatie met één (of meerdere) van de volgende kenmerken: stalking, crimineel netwerk, een verleden van (ernstig) geweld (ook tegen professionals), eergepasteerde veiligheidsrisico's, ontkenning (geen zicht op veiligheid), vuurwapengevaarlijk, zeden.

De indiener van de zaak formuleert een concrete vraag die hij op het Actieoverleg wil bespreken. Vooraf is bij de andere partners opgevraagd welke informatie bekend is over het gezin.

Voorwaarden voor deelname

Voor deelname aan het Actie(gericht)overleg geldt een aantal voorwaarden die van belang zijn voor een goed functionerend overleg:

- Expertise en kennis van deelnemers over HG/KM, samenwerking straf/zorg en met elkaars werkgebied. Dit voorkomt miscommunicatie of onbegrip tijdens het overleg.
- Goede voorbereiding van deelnemers aan het Actie(gericht)overleg, zodat tempo erin blijft.
- Mandaat van deelnemers om acties uit te zetten. Geen discussie achteraf of onder voorbehoud acties formuleren tijdens het overleg, dit vertraagt het proces.
- Een vaste groep deelnemers (met vaste achtervang) komt de efficiëntie ten goede.

Spoezaken

Gelet op de complexiteit van de casuïstiek en acute interventie en/of (feiten)onderzoek nodig is om directe veiligheid te kunnen realiseren, is het van belang dat direct wordt afgestemd met politie en OM en indien sprake is van spoed via de piketdienst. Bij meldingen waar met spoed moet worden geïntervenieerd wordt 'real-time' afgestemd tussen Veilig Thuis en Politie ('motorkapoverleg': voorafgaand aan het bezoek met elkaar op de 'motorkap' afstemmen wie wat doet en welke rol een ieder heeft). Ook is het mogelijk dat een melding die aanvankelijk de spoedeisende weg had gevolgd, later terugkomt in het Actie(gericht)overleg om tot nadere afstemming te komen over het vervolg.

Bereikbaarheid en beschikbaarheid

Het Actie(gericht)overleg is niet per definitie een fysiek overleg. Stem met elkaar af waar straf en zorg samenlopen en organiseer met elkaar een goede bereikbaarheid en beschikbaarheid (met wie kan wanneer contact worden opgenomen en/of met wie is geregeld overleg). Laat fysiek overleg en lange reistijd geen dealbreker voor overleg zijn – met inachtneming dat vertrouwen wordt opgebouwd door elkaar te ontmoeten en te leren kennen.

Actieoverleg

Landelijk geaccordeerd

Stand van zaken implementatie Actieoverleg

Stand van zaken implementatie actie-overleg

Uitkomsten van de inventarisatie

14 april 2020

Onderzoekers: Petra Ebben, Marijn Lardinois,
Marjolein Schimmel, Lisette Verkerk

Veiligheid
voorop!

Inhoudsopgave

Inleiding	3
• Aanleiding	
• Doel	
• Scope	
Opzet van de inventarisatie	7
• Aanpak	
• Overzicht van regio's	
• Respons	
Uitkomsten van de inventarisatie	
• Rode draad	13
• Beeld per regio	25

het beeld per regio is aan de
betreffende regio beschikbaar gesteld.

Bijlagen: Bijlage C_Onderlegger Actieoverleg_versie 2.0_Augustus 2019 (separaat pdf-document)

Inleiding

Aanleiding

Veiligheid Voorop! – Verbeteractiviteit actie-overleg

De 'Visie Veiligheid Voorop!' gaat uit van samenwerking tussen de organisaties van zorg en straf die gezamenlijk aan de lat staan voor het borgen van acute en structurele veiligheid binnen (gezins-) systemen die te maken krijgen met huiselijk geweld en kindermishandeling.

Als onderdeel van deze visie zijn negen verbeteractiviteiten geformuleerd, waarvan het 'actie(gericht)-overleg' er één is. In 2019 is de oplegger actie(gericht)-overleg* opgeleverd en gedeeld binnen alle regionale netwerken straf-zorg.

De volgende stap binnen de verbeteractiviteit actie(gericht)-overleg is een inventarisatie van de huidige stand van zaken aangaande de implementatie van dit overleg, en om, aan de hand van de uitkomsten van deze inventarisatie, te bepalen welke ondersteuning noodzakelijk is ter bevordering van de verdere implementatie van het actie(gericht) overleg.

* De Onderlegger actie(gericht)-overleg is opgenomen in de bijlage.

Veiligheid
voorop!

Doel en (buiten) scope

Inventariserend onderzoek

Doel van dit inventariserend onderzoek:

Huidige stand van zaken aangaande de implementatie van het actie(gericht)-overleg (hierna: **actie-overleg**) voor **alle regio's** in kaart brengen.

Scope

- De **stand van zaken, knelpunten en ondersteuningsbehoefte** met betrekking tot de implementatie van het actie-overleg **per regio** in kaart brengen. In vrijwel alle regio's is de 'actie-overleg-regio' gelijk aan de VT-regio. *
- Samenvattend beeld geven waarin de **rode draad** uit de regio-inventarisaties is opgenomen.
- Het rapport biedt het landelijk netwerk straf-zorg inzichten die helpen de verdere implementatie vorm te geven en – waar nodig – te ondersteunen.

Buiten scope

- Het actie-overleg is één van de overleggen gericht op afstemming tussen straf en zorg. Uit de inventarisatie komt het beeld naar voren dat er in sommige regio's meerdere (of andere) overleggen plaats vinden op het snijvlak straf en zorg. In deze inventarisatie is geen totaal beeld opgenomen van alle overleggen in een regio.
- Deze inventarisatie kan daarmee geen antwoord geven op de vraag of het ontbreken van het actie-overleg zoals omschreven in de onderlegger er toe leidt dat vroegtijdige afstemming straf-zorg onvoldoende tot stand komt. Per regio is wel gevraagd welke knelpunten er worden ervaren in het realiseren van vroegtijdige afstemming.

* Een nadere toelichting op de regio-indeling is opgenomen in hoofdstuk 'Rode draad'

Veiligheid
voorop!

Onderzoeksvragen

Beeld per regio en destilleren rode draad

Per regio is geïnventariseerd:

1. Wordt er wel of geen actie-overleg in de regio gehouden?
2. Wat is de stand van zaken wat betreft de implementatie van het actie-overleg?
3. Wat zijn de knelpunten in implementatie en uitvoering van het actie-overleg?
4. Wat is de ondersteuningsbehoefte ten aanzien van de implementatie en/of doorontwikkeling van het actie-overleg?

Uit de regio-inventarisaties is een rode draad gedestilleerd.

Opzet van inventarisatie

Toetsingskader en aanpak

Toetsingskader – vertaling van de onderlegger

Basis voor de inventarisatie

Onderlegger actie-overleg:

De bestaande onderlegger actie-overleg* beschrijft het doel en de uitgangspunten van het actie-overleg. Daarnaast staan in de onderlegger de voorwaarden waaraan moet worden voldaan voor implementatie van het actie-overleg.

Doel toetsingskader:

Uit de gesprekken in alle regio's blijkt dat er nog geen eenduidig beeld bestaat over wat wordt verstaan onder het actie-overleg; overleggen waarvan de kenmerken gelijk zijn worden in de ene regio wel als actie-overleg gekwalificeerd en in de andere regio niet. Om regio's op eenduidige wijze in kaart te brengen is daarom in aanvulling op de bestaande onderlegger, een toetsingskader opgesteld. Dit toetsingskader is opgesteld door de onderzoekers van Q-Consult Zorg en afgestemd met de opdrachtgever.

**: De Onderlegger actie(gericht)-overleg is opgenomen in de bijlage.*

Veiligheid
voorop!

Toetsingskader - vertaling van de onderlegger

Aan welke kenmerken 'voldoet' een actie-overleg?

Een overleg dat voldoet aan onderstaande kenmerken worden gezien als een actie-overleg:

1. Er worden casussen vroegtijdig afgestemd waarbij sprake is van **samenloop straf-zorg** en/of (vermoedens van) een **strafbaar feit**.
2. In het actie-overleg stemmen in ieder geval de volgende **partijen** met elkaar af: Veilig Thuis, Politie en OM. De Raad van de Kinderbescherming en de Reclassering sluiten standaard aan bij het overleg óf worden indien dat nodig is voor het bepalen van interventies rondom een casus uitgenodigd.
3. Op casusniveau wordt bepaald welke **onderzoekshandelingen en interventies** (vanuit straf en zorg) nodig zijn die bijdragen aan directe en structurele veiligheid voor alle betrokkenen (systeemgericht).
4. De vertegenwoordigers die met elkaar afstemmen hebben **doorzettingskracht en mandaat** om gemaakte afspraken en interventies uit te kunnen (laten) voeren.
5. Er is sprake van '**vroegtijdige afstemming**'. 'Vroegtijdige afstemming' houdt in dat binnen enkele dagen tot een week na binnenkomst van een melding bij Veilig Thuis (of signalering van een casus door één van de andere partijen) de casus wordt ingebracht in het actie-overleg.

Aanpak inventariserend onderzoek

Interviews, feedback op notulen en rode draad

- Het landelijk netwerk straf-zorg heeft aan de onderzoekers een contactpersonenlijst m.b.t. het actie-overleg beschikbaar gesteld. Bij al deze contactpersonen is het onderzoek aangekondigd en per regio gevraagd wie beschikbaar was voor een voorbereidend interview.
- In alle 'actie-overleg-regio's' is een voorbereidend interview gehouden. Dit interview is afgenomen met, bij voorkeur, de voorzitter van het actie-overleg of een andere persoon die nauw betrokken is bij het implementeren van het actie-overleg in de regio.
- De notulen uit dit interview zijn voorgelegd aan de geïnterviewde met de vraag om de notulen te controleren op feitelijke juistheden en waar nodig aan te scherpen en/of aan te vullen. In sommige gevallen is volstaan met een mondelinge samenvatting van het gesprek ter controle op de gegeven input.
- De 'vastgestelde' notulen zijn vervolgens verstuurd naar de overige actie-overleg contactpersonen en/of er is een aanvullend interview afgenomen om tot een compleet beeld van het actie-overleg in de betreffende regio te komen. De feedback van de actie-overleg deelnemers op de notulen is verwerkt in het beeld per regio.
- Per regio is een slide met een samenvatting van de gegeven input opgesteld. Deze samenvatting geeft antwoord op de onderzoeksvragen.
- Alle samenvattingen van alle regio's (antwoorden op de onderzoeksvragen) zijn gebundeld.
- Er is een analyse gedaan om de uitkomsten om zo tot een 'rode draad' te komen.
- Zowel de antwoorden op de onderzoeksvragen per regio alsmede de 'rode draad' zijn gebundeld in voorliggende onderzoeksrapportage.
- Aanpassingen in de aanpak zijn tussentijds afgestemd met de opdrachtgever.

Overzicht van 'actie-overleg'- regio's

25 'actie-overleg'-regio's

In 21 regio's is de schaalgrootte van het actie-overleg gelijk aan één Veilig Thuis-regio.

In 4 regio's is de schaalgrootte anders, namelijk:

- In 2 actie-overleg regio's is het actie-overleg georganiseerd door 2 Veilig Thuis-regio's tezamen (rood gekleurd)
- In 1 Veilig Thuis-regio is de regio opgesplitst in 2 actie-overleg-regio's (zwart gekleurd)

Ten behoeve van de leesbaarheid van dit onderzoeksrapport wordt de term 'Veilig Thuis-regio' gebruikt om de actie-overleg regio aan te duiden.

Arrondissement	Regio / actie-overleg
Amsterdam-Amstelland	Amsterdam-Amstelland
DH en HM	Den Haag
	Hollands-Midden
Noord-NL	Drenthe
	Groningen
	Friesland
Limburg	Limburg (zowel Veilig Thuis-regio Zuid-Limburg als Veilig Thuis-regio Noord- en Midden Limburg)
Noord Holland	Noord Holland Noord
	Kennemerland
	Zaanstreek Waterland
Oost-Brabant	Oost-Brabant (zowel Veilig Thuis-regio Brabant Noordoost als Veilig Thuis-regio Brabant Zuidoost)
Rotterdam-Rijnmond	Rotterdam
	Zuid-Holland-Zuid

Arrondissement	Regio / actie-overleg
	Midden-Brabant
West-Brabant	West-Brabant - District De Markiezaten (valt binnen de Veilig Thuis-regio West-Brabant)
	West-Brabant - District De Baronie (valt binnen de Veilig Thuis-regio West-Brabant)
	Zeeland
Midden-Nederland	Utrecht
	Gooi
	Flevoland
Oost-NL	Noord-Oost Gelderland
	IJsselland
	Twente
	Gelderland Zuid
	Gelderland Midden

Respons

In alle regio's input van meerdere partijen

- In totaal zijn alle 25 regio's gesproken in een telefonische interview (respons rate = 100%)
- Alle betrokken deelnemers per actie-overleg-regio hebben de mogelijkheid gekregen om de notulen van het eerste interview per regio en de conceptrapportage over de regio te lezen en aanpassingen, verbeteringen of toevoegingen aan te geven. Echter hebben niet alle partijen (ook na een reminder uit te sturen) hierop gereageerd.
- Gemiddeld hebben ruim 3 partijen per regio input gegeven (telefonisch of per mail), specifiek is input gegeven door:
 - Veilig Thuis is in alle 25 regio's telefonisch gesproken
 - Politie is in 16 regio's (7 arrondissementen) ofwel telefonisch gesproken of heeft input per mail gegeven.
 - OM is in 17 regio's (8 arrondissementen) ofwel telefonisch gesproken of heeft input per mail gegeven.
 - Reclassering is in 9 regio's (5 arrondissementen) ofwel telefonisch gesproken of heeft input per mail gegeven.
 - Raad van de Kinderbescherming is in 9 regio's (5 arrondissementen) ofwel telefonisch gesproken of heeft input per mail gegeven.
 - Het Zorg en Veiligheidshuis heeft in 2 regio's input gegeven en het CIT in één regio.

Rode draad

In welke regio's is een actie-overleg?

Interpretatie van de onderzoekers a.d.h.v. het toetsingskader

Op dit moment hebben van de 25 regio's:

- 16 regio's **wel** een actie-overleg. In twee van de regio's is het actie-overleg in 2020 gestart. In de andere regio's loopt het overleg al langer.
- 9 regio's (nog) **geen** actie-overleg. Een van de regio's is net gestart met de uitvoering van het implementatieplan voor het actie-overleg.

Regio / actie-overleg	Heeft wel of geen actie-overleg
Amsterdam-Amstelland	Wel een actie-overleg
Den Haag	Geen actie-overleg
Hollands-Midden	Geen actie-overleg
Drenthe	Wel een actie-overleg
Groningen	Wel een actie-overleg
Friesland	Wel een actie-overleg
Limburg	Wel een actie-overleg
Noord Holland Noord	Geen actie-overleg
Kennemerland	Geen actie-overleg
Zaanstreek Waterland	Geen actie-overleg
Oost-Brabant	(nog) geen actie-overleg, net gestart met implementatie
Rotterdam	Wel een actie-overleg
Zuid-Holland-Zuid	Wel een actie-overleg

Regio / actie-overleg	Stand van zaken
Midden-Brabant	Wel een actie-overleg
West-Brabant - District De Markiezen	Wel een actie-overleg
West-Brabant - District Baronie	Wel een actie-overleg
Zeeland	Geen actie-overleg
Utrecht	Wel een actie-overleg
Gooi	Wel een actie-overleg
Flevoland	Wel een actie-overleg
Noord-Oost Gelderland	Geen actie-overleg
IJsselland	Wel een actie-overleg
Twente	Wel een actie-overleg
Gelderland Zuid	Geen actie-overleg
Gelderland Midden	Wel een actie-overleg

Stand van zaken rondom implementatie actie-overleg (1/3)

Samenvattend beeld van alle regio's – wel een actie-overleg

Er is wel een actie-overleg (n=16)

- In alle regio's worden in het actie-overleg casussen besproken waarbij sprake is van samenloop straf en zorg. De instroomcriteria voor het overleg lopen uiteen tussen de regio's (zie beeld per regio).
- In alle regio's is het actie-overleg een fysiek overleg, in enkele regio's wordt ook via beeldbellen vergaderd. In vijf regio's vindt het actie-overleg binnen -of in hele nauwe samenwerking met- het (zorg- en) veiligheidshuis plaats.
- Deelnemers:
 - In alle regio's nemen politie en VT altijd deel aan het actie-overleg. In alle regio's sluiten vaste deelnemers vanuit politie en VT aan. Verschillende regio's geven aan dat er een groepje vaste medewerkers is die roulerend aansluiten bij het actie-overleg. Twee regio's geven expliciet aan dat de vertrouwensarts bij elk overleg aansluit. In enkele regio's sluit ook de VT-casushouder van de ingebrachte casus aan.
 - Het OM is in 14 regio's vaste deelnemer (meestal de officier, twee regio's geven aan dat de parketsecretaris aansluit en één regio geeft aan dat de assistent officier aansluit). In de twee andere regio's is het OM op afroep betrokken (en sluit het Veiligheidshuis standaard aan bij het overleg). Vijf regio's geven expliciet het signaal dat beschikbare capaciteit van het OM knelt, en/maar dat OM wel bereikbaar is indien afstemming over casussen nodig is (zie ook knelpunten).
 - In 10 regio's sluit reclassering regulier aan, in twee regio's is reclassering op afroep beschikbaar of wordt reclassering ad hoc betrokken.
 - De Raad van de Kinderbescherming is in 8 van de regio's vaste deelnemer en in een 5 van de regio's op afroep of ad hoc betrokken.
 - In enkele regio's sluiten ook andere partijen aan, zoals het CIT, het Zorg en Veiligheidshuis of hulpverleningspartijen.

Stand van zaken rondom implementatie actie-overleg (2/3)

Samenvattend beeld van alle regio's – WEL een actie-overleg

Er is wel een actie-overleg (n=16)

- Vrijwel alle regio's met een actie-overleg geven aan dat
 - voorafgaand aan het overleg alleen noodzakelijke informatie (zodat duidelijk is welke casus wordt besproken) wordt gedeeld en dat in het overleg de informatie wordt verrijkt door inbreng van informatie uit de eigen systemen van de deelnemers.
 - casuïstiek wordt ingebracht door VT en in enkele gevallen ook door andere partijen.
 - samenwerking in het actie-overleg er toe leidt dat afstemming over andere casussen ook makkelijker tot stand komt
- Door 5 van de regio's wordt expliciet aangegeven dat mandatering (de juiste functionarissen met het juiste mandaat) nog een knelpunt is (zie ook knelpunten op pagina 19 en verder).
- In alle regio's worden in het actie-overleg interventies en onderzoekshandelingen afgestemd. 5 regio's geven expliciet aan dat ze nog niet helemaal tevreden zijn over inhoud van de afstemming in het overleg. Oorzaken van de ontevredenheid lopen uiteen; er zijn regio's die meer inhoudelijk willen afstemmen en regio's die juist meer procesmatig willen afstemmen dan nu het geval is (zie verder knelpunten).
- In 12 van de 16 regio's vindt het overleg minimaal wekelijks plaats. In de 1 regio is er een tweewekelijks overleg en in de drie andere regio's maandelijks.*

* De vier regio's met een lagere overlegfrequentie voldeden aan de overige criteria uit het toetsingskader, maar niet aan het criterium 'periodiek enkele dagen of maximaal een week na de melding'

Stand van zaken rondom implementatie actie-overleg (3/3)

Samenvattend beeld van alle regio's – GEEN actie-overleg

Er is geen actie-overleg (n=9)

- In de regio's waar geen actie-overleg is, is er bij (vermoeden van) samenloop straf-zorg afstemming tussen medewerkers van Veilig Thuis en politie op casusniveau. In hoeverre dat bij álle casussen waarvoor dat nodig is ook gebeurt en in hoeverre de afstemming het gewenste effect heeft, is in het kader van dit onderzoek niet in kaart gebracht.
- In alle regio's zijn verschillende andere overleggen (o.a. in veiligheidshuis en MDA++) waar ook op casusniveau acties worden afgestemd tussen partijen. In hoeverre dit ook vaak vroegtijdige afstemming in de samenloop straf-zorg betreft is in dit onderzoek niet uitgevraagd.
- De mate waarin regio's al concretere ambities hebben om het actie-overleg in te richten lopen sterk uiteen (zie hoofdstuk Beeld per regio). De regio's die de ambitie uitspreken om het actie-overleg in te gaan richten geven als redenen daarvoor aan dat ze vroegtijdige afstemming over een casus verder willen verbeteren, zodat de juiste interventies in samenhang worden ingezet. Daarnaast geven verschillende regio's aan dat door het implementeren van het actie-overleg men verwacht dat (medewerkers van) partijen elkaar nog makkelijker weten te vinden en daardoor afstemming over andere casussen ook makkelijker tot stand komt.
- Geen enkele regio geeft aan dat er sowieso geen actie-overleg ingericht zal worden.

Ervaren knelpunten in regio's waar WEL een actie-overleg is (1/4)

In 16 van de regio's is een actie-overleg

Op deze en op de volgende pagina's zijn de ervaren knelpunten gecategoriseerd. Per categorie wordt aangeven welke knelpunten door de regio's zijn genoemd en door hoeveel regio's het betreffende knelpunt is genoemd. Regio's hebben in de interviews de knelpunten genoemd waar zij weet van hebben c.q. die op dit moment spelen. Indien bepaalde knelpunten niet naar voren zijn gekomen tijdens de interviews binnen een regio wil dat niet zeggen dat het knelpunt ook helemaal niet speelt in die regio. Het kan zijn dat het een kleiner knelpunt is, of dat geïnterviewde niet op de hoogte was het knelpunt.

De knelpunten zijn in de volgende drie categorieën gerubriceerd:

- Samenwerking tussen de partijen
- Samenwerking met anderen buiten het actie-overleg
- Werkwijze en faciliteiten

Ervaren knelpunten in regio's waar WEL een actie-overleg is (2/4)

Samenwerking tussen de partijen

Knelpunten met betrekking tot de samenwerking tussen de partijen

- **Niet alle partijen aanwezig c.q. knelpunten in mandatering (n=6)** – Zes regio's benoemen specifiek als knelpunt dat niet alle partijen (altijd) vertegenwoordigd zijn in het overleg. In een aantal regio's (n=5) wordt hierbij specifiek beperkte beschikbare capaciteit bij het OM genoemd, waarbij in regio's wel wordt aangegeven dat het OM goed bereikbaar is voor tussentijdse afstemming. In algemene zin geven partijen aan dat altijd aanwezig zijn bij het overleg op gespannen voet staat met de werkdruk van partijen. Enkele regio's geven aan dat wanneer partijen niet aanwezig kunnen zijn bij het overleg, zij vooraf informatie delen uit hun systemen over de casus die in het overleg gebruikt kan worden. Afwezigheid van partijen leidt er volgens geïnterviewden toe dat minder makkelijk kritische vragen aan elkaar gesteld kunnen worden c.q. er geen discussie gevoerd kan worden over een casus. Vier regio's geven specifiek aan dat het mandaat van de bij het overleg betrokken partijen niet duidelijk is, wat er toe leidt dat het afspreken en/of uitvoeren van de onderzoekshandelingen en interventies minder goed lukt.
- **Informatiedeling (n=5)** - Vijf regio's geven aan dat op dit moment onvoldoende duidelijk wat er in het kader van de AVG wel en niet met elkaar gedeeld mag worden betreffende casuïstiek. In regio's waar dit knelpunt niet wordt benoemd, is vaak aangegeven dat afspraken over informatiedeling voortbouwen op het model samenwerkingsafspraken.
- **Samenwerking: Onvoldoende kennis van elkaars werkwijze en inefficiëntie (n=5)** – Meerdere partijen geven aan dat in het goed leren kennen en vervolgens afstemmen van elkaars werkwijzen efficiëntiewinst te behalen is. Een van de VT-organisaties geeft specifiek aan dat sommige medewerkers terughoudend zijn in vroegtijdig betrekken van politie, omdat zij bang zijn dat politie al actie onderneemt met mogelijk negatieve consequentie voor de directbetrokkenen. Twee regio's geven aan dat onvoldoende begrip voor elkaars perspectief (zorg-perspectief of straf-perspectief) de oorzaak ervan is dat casussen soms ten onrechte niet worden ingebracht, omdat medewerkers zich niet realiseren dat het inbrengen van de casus relevant is voor één van de andere betrokken partijen.

Ervaren knelpunten in regio's waar WEL een actie-overleg is (3/4)

Samenwerking tussen de partijen (en met andere partijen)

Knelpunten met betrekking tot de samenwerking tussen de partijen (vervolg)

- **Overlegstructuren onvoldoende afgestemd (n=5)** – Verschillende regio's geven aan dat overlegstructuren nog niet optimaal op elkaar zijn afgestemd. Dit leidt er toe dat overlap in overleggen zit en/of dat overleggen efficiënter achter elkaar of op een locatie zouden kunnen worden gepland dan nu het geval is (t.b.v. beperken van reistijd en vergroten van efficiënte tijdsbesteding). Enkele regio's suggereren dat het actie-overleg meer aangesloten zou kunnen worden op het (zorg- en) veiligheidshuis.

Knelpunten met betrekking tot de samenwerking met anderen buiten het actie-overleg

- **Behoeft aan bredere afstemming met andere partijen (n=3)** – Enkele geïnterviewden geven aan er ook zaken zijn die het afstemmingsoverleg overstijgen, omdat je voor een goed plan van aanpak ook andere partners (zoals GGZ en verslavingszorg) nodig hebt. De samenwerking en afstemming met de andere partijen kan verbeterd worden. Verbeteren van informatiedeling wordt daarbij als aandachtspunt genoemd (zowel tussen de direct betrokken partijen als met andere partijen).

Ervaren knelpunten in regio's waar WEL een actie-overleg is (4/4)

In 16 van de regio's is een actie-overleg

Knelpunten met betrekking tot werkwijze en faciliteiten

- **Uitvoeren van de acties lukt niet goed (n=6)** – In drie regio's wordt specifiek als knelpunt benoemd dat het uitzetten c.q. uitvoeren van de in het actie-overleg afgesproken acties niet lukt door capaciteitsproblemen (o.a. door wachtlijsten bij zorgaanbieders, woningaanbod, onvoldoende dadergerichte hulpverlening). Een andere verklaring die regio's (n=3) geven voor het niet uitvoeren van de afgesproken acties is dat medewerkers/partijen die niet bij de bespreking van de casus in het actie-overleg waren onvoldoende begrijpen waarom bepaalde acties zijn afgestemd.
- **Instroom: (on)bekendheid van het actie-overleg (n=4)** – Enkele regio's geven specifiek aan dat bekendheid over het actie-overleg bij Veilig Thuis nog aandacht behoeft. Medewerkers weten nu nog niet goed wanneer zij casuïstiek in kunnen brengen in dit overleg. Er is ook een regio die aangeeft dat er via andere overlegvormen of directe afstemming al veel vroegtijdig wordt afgestemd en instroom van casussen in het actie-overleg (mede daardoor) beperkt is.
- **Onvoldoende casusgerichte inhoudelijke acties (n=2)** – Enkele regio's geven aan dat tijdens het overleg nog te veel afstemming plaats vindt over hoe afstemming tot stand komt, i.p.v. inhoudelijke afstemming over de casus. Het grootste deel van de regio's geeft echter juist aan dat het goed lukt om inhoudelijke acties te formuleren.
- **Behoeft aan gezamenlijk registratiesysteem voor agenda en notulen (n=3)** – Een regio geeft aan behoefte te hebben aan een systeem waarin de agenda met elkaar kan worden gedeeld en de agenda in de aanloop van het overleg kan worden aangevuld. Andere regio's (n=2) geven aan behoefte te hebben aan een systeem waarin uitkomsten van het overleg vastgelegd kunnen worden: *“Op dit moment moeten alle partijen naderhand wat er besproken is apart registreren in de eigen systemen, en dit levert extra werk op. Er is verbetering te behalen door alle casussen die besproken worden door één iemand op één plek te registreren waar alle partijen vervolgens bij kunnen.”*
- **Wel of niet monitoren van afgestemde acties (n=1)** – Een regio geeft aan dat het een discussiepunt is binnen de regio of monitoring van gemaakte afspraken wel of niet zou moeten plaats (mede met het oog op zinvolle tijdsbesteding in het overleg). De andere regio's waarbij dit onderwerp ter sprake kwam in het interview geven aan dat het monitoren van de uitvoering van de afgestemde acties niet in een volgend actie-overleg wordt besproken.

Knelpunten/situatie die maken dat er geen actie-overleg is

In 9 van de regio's is GEEN actie-overleg

Door de regio's worden verschillende vragen en knelpunten benoemd die maken dat er (nog) geen actie-overleg in de regio is. Vragen en knelpunten die door meerdere regio's zijn benoemd zijn in onderstaande opgenomen.

Urgentie wordt niet gevoeld om een actie-overleg in te richten (n=3), omdat

- afstemming ad hoc op casusniveau al wel plaats vindt (met name VT en politie weten elkaar makkelijk te vinden).
- er al veel verbeterinitiatieven in een regio lopen gericht op verbetering van samenwerking en het inrichten van het actie-overleg daarom nu geen prioriteit heeft.
- onduidelijk is wat de meerwaarde van het actie-overleg kan zijn.

Capaciteitsproblemen bij betrokken partijen (n=4) – Regio's geven aan dat de capaciteitsproblemen die spelen bij verschillende partijen maken dat het niet haalbaar lijkt om een actie-overleg in te richten. Capaciteitsproblemen bij het OM worden hierbij door meerdere regio's benoemd.

Er is geen kartrekker (n=2) om het overleg op te gaan zetten.

Er is nog geen duidelijk beeld van hoe actie-overleg ingericht moet worden (n=6). Vragen die spelen zijn:

- Wenselijke schaalgrootte?
- Wat kunnen we in dit overleg bespreken en wat niet?
- Moet het actie-overleg geïmplementeerd worden als nieuw overleg, of kan bij een huidig overleg aangesloten worden?
- AVG-vraagstukken; wat mag wel/niet gedeeld mag worden?

Een van de regio's die bezig is met de implementatie van het actieoverleg en geeft aan dat ze nog zoeken naar een ICT-Systeem voor notuleren van de samenvatting van wat besproken is (de acties).

Ondersteuningsbehoefte

10 van de regio's hebben een ondersteuningsbehoefte

Wel of geen ondersteuningsbehoefte?

Aan alle geïnterviewden is de vraag gesteld welke ondersteuningsbehoefte de regio heeft bij de (verdere) implementatie van het actie-overleg.

- **11 van de regio's hebben geen ondersteuningsbehoefte**, zij geven aan zelf aan de slag te kunnen met de (verdere) implementatie. In 9 van de 11 regio's is al een actie-overleg in twee regio's nog niet.
- **14 van de regio's hebben wel een ondersteuningsbehoefte** (naast de zaken die zij zelf in de regio oppakken). In zeven van deze regio's is al een actie-overleg geïmplementeerd, in de andere zeven nog niet.

Aard van de ondersteuningsbehoefte

De ondersteuningsbehoefte loopt uiteen van concrete hulp in de implementatie tot behoefte aan informatie en verbeter suggesties voor landelijke aanpak:

Ondersteuningsbehoefte:

- Regio's willen graag van elkaar leren (n=5)
- Concrete hulp bij het bij elkaar brengen van partijen (een kartrekker) en opstellen van een plan van aanpak voor de implementatie (n=5)
- Informatiedeling: duidelijkheid over 'wat mag wel en niet met elkaar gedeeld worden' (n=4). Waarbij één regio vraagt om informatie over wat er met de directbetrokkenen gedeeld moet/mag worden over bespreking in het actie-overleg.
- Helpen vertalen (en prioriteren) van landelijke ontwikkelingen naar de regio (n=2)
- Onderzoek naar de impact c.q. meerwaarde van het actie-overleg, zowel door evaluatie in regio's waar het overleg al is geïmplementeerd (n=2), als door voorafgaand onderzoek naar wat het op zou kunnen leveren in regio's waar implementatie nog moet starten (n=1)
- Oplossen c.q. oplossingen vinden voor capaciteitsprobleem OM (in veel regio's direct of impliciet benoemd)

Verbetersuggesties landelijke aanpak/programma:

- Terugkoppeling waarop vorig jaar is ingezet op Veiligheid Voorop!
- Verbeteren van verbinding op landelijk niveau tussen alle partijen die met initiatieven en programma's gericht op verbetering straf-zorg bezig zijn. Partijen (in dit geval VT) horen alleen terug van eigen programma's.
- Bredere communicatie (landelijk naar alle partijen) over de meerwaarde van het actie-overleg.

Succesfactoren, wat gaat goed

Greep uit gehoorde tips en successen

- **Investeren in leren kennen van elkaar** – Door te investeren in het leren kennen van elkaar(s werkwijzen) komt afstemming steeds beter tot stand.
- **Onderling vertrouwen draagt bij over schotten heen werken** - Verschillende gesproken deelnemers geven aan dat doordat dezelfde deelnemers gedurende een langere periode fysiek bij elkaar komen er veel onderling vertrouwen is en dat men 'over de schotten heen heeft leren kijken en denken'. Dat onderling vertrouwen is een vereiste voor goede samenwerking.
- **Kennis en ervaring uit andere regio's betrekken** bij het opzetten van het actie-overleg
- Veel gehoord: *Door implementatie actie-overleg komt **afstemming over andere casussen ook makkelijker tot stand***. Dat komt doordat medewerkers van verschillende organisaties elkaar makkelijker weten te vinden dan voorheen.
- Aanwezigheid van alle betrokken partijen en aanwezigheid van de juiste specialisten leiden tot beste inhoudelijke casusgerichte acties
- Als reistijd een probleem vormt, is overleg met behulp van video conference een goede oplossing.
- **Notulen direct voor iedereen zichtbaar:** *"De notulist is aangesloten op een groot scherm, zodat de notulen zichtbaar zijn voor iedereen, en iedereen mee kan lezen (de juiste formulering wordt op papier gezet)"*

Actieoverleg

Landelijk geaccordeerd

Eindrapportage Actieoverleg

Veiligheid voorop!

Eindrapportage Actieoverleg

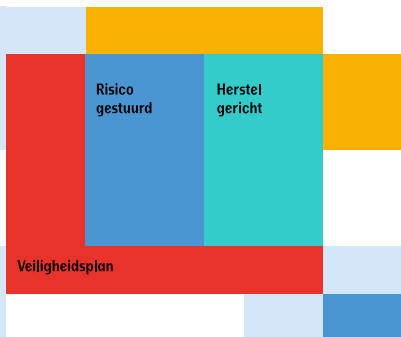
11 december 2020

Marieke Kleinjan; projectleider

Landelijk netwerk zorg-straf huiselijk geweld en kindermishandeling

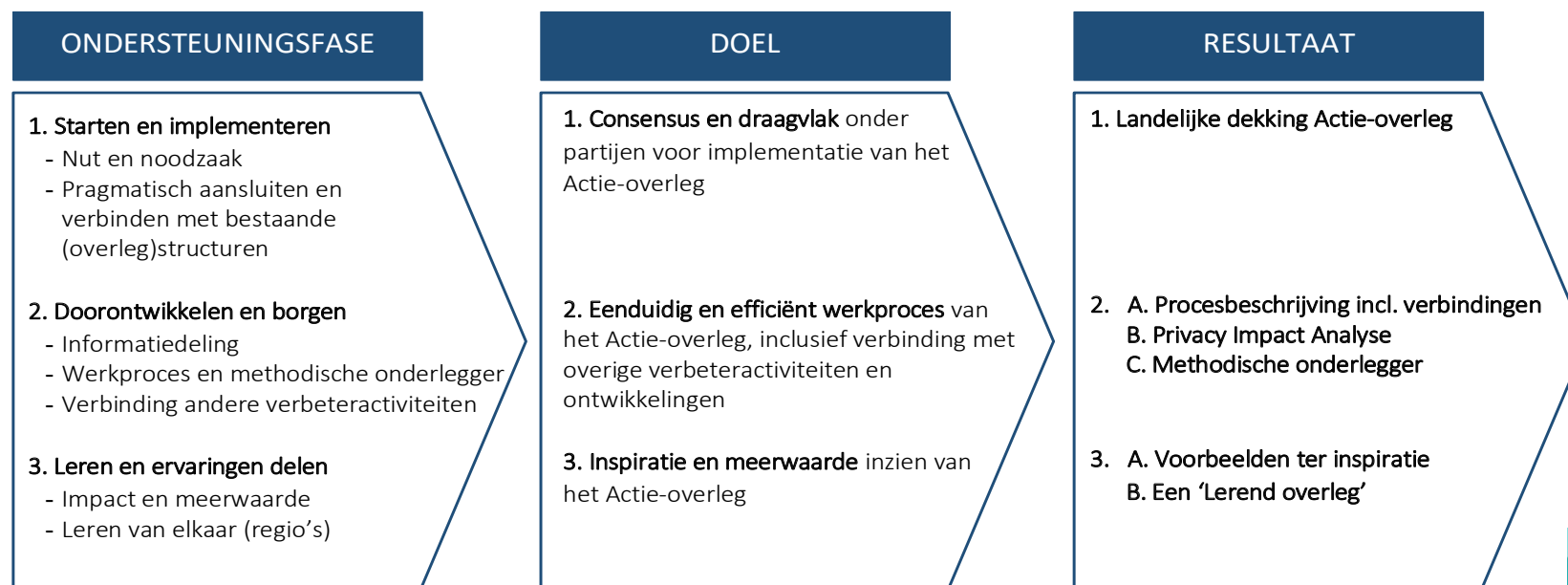
INHOUDSOPGAVE

1. Plan van aanpak doorontwikkeling Actieoverleg – juni 2020
2. Overzicht resultaten Actieoverleg – december 2020
3. Eindresultaat: starten en implementeren
4. Eindresultaat: doorontwikkelen en borgen
5. Eindresultaat: leren en ervaringen delen
6. Aanbevelingen vervolg 2021

PLAN VAN AANPAK DOORONTWIKKELING ACTIEOVERLEG – JUNI 2020

Halverwege juni 2020 is de landelijke projectleider aan de slag gegaan met de verdere doorontwikkeling van het Actieoverleg op basis van de eerste inventarisatie die begin 2020 is uitgevoerd over de stand van zaken t.a.v. het Actieoverleg. Plan van aanpak is in juni 2020 vastgesteld door Landelijk Netwerk Zorg-Straf. Samengevat is deze als volgt:

Figuur: plan van aanpak doorontwikkeling Actieoverleg d.d. 11 juni 2020

OVERZICHT RESULTATEN ACTIEOVERLEG – DECEMBER 2020

Een overzicht van de beoogde en opgeleverde resultaten doorontwikkeling Actieoverleg:

	Starten en implementeren	Doorontwikkelen en borgen	Leren en ervaringen delen
Beoogd resultaat juni 2020	Landelijke dekking	• Procesbeschrijving inclusief verbinding overige verbeteractiviteiten • Privacy Impact analyse • Methodische onderlegger	• Voorbeelden ter inspiratie • Een 'lerend' overleg
Opgeleverd resultaat december 2020	Pagina 5; overzicht landelijke dekking	Pagina 6; toelichting inclusief bijlagen 1, 2 en 3 • Praktisch voorstel inrichting Actieoverleg en tips & tricks • Hand-out gegevensdeling • Methodische onderlegger	Pagina 7; toelichting inclusief bijlage 4: • Voorbeelden ter inspiratie en meerwaarde Actieoverleg

EINDRESULTAAT: STARTEN EN IMPLEMENTEREN

Eindresultaat: zo goed als landelijke dekking Actieoverleg

- Stand van zaken december 2020: in bijna alle regio's is een Actieoverleg. Een aantal regio's is voornemens deze te starten in 2021.
- In regio Noord-Holland is men nog zoekende hoe het Actieoverleg een aanvulling kan zijn en hoe hier invulling aan gegeven kan worden.

Juni 2020

Geen Actieoverleg

Actieoverleg

December 2020

Actieoverleg

Actieoverleg in 2021

Afweging wel/ geen Actieoverleg

Veiligheid voorop!

Eindrapportage Actieoverleg december 2020

EINDRESULTAAT: DOORONTWIKKELEN EN BORGEN

Eindresultaat: methodische onderlegger, praktisch voorstel inrichting Actieoverleg en hand-out gegevensdeling

Methodische onderlegger (bijlage 1)

- Voorkomen moet worden dat het Actieoverleg een reflectief of evaluatie overleg is waar alleen gesproken wordt over de zorgen in een casus.
- Er is om die reden een methodische onderlegger ontwikkeld die als hulpmiddel kan dienen voor het Actieoverleg om op een gestructureerde (methodische) wijze met de betrokken partners informatie te duiden, te analyseren en vervolgens gerichte acties uit te zetten die bijdragen aan directe en structurele veiligheid van directbetrokkene(n).
- De methodische onderlegger is getoetst met Veilig Thuis, Politie, OM, Reclassering en Raad voor de Kinderbescherming
- In de bijlage de definitieve versie van de 'Methodische onderlegger Actieoverleg'. Deze wordt in lay-out van de ontwikkelagenda Veiligheid Voorop vorm gegeven en vormt onderdeel van de 'werkmap' Actieoverleg - Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop.

Praktisch voorstel inrichting Actieoverleg – tips & tricks (bijlage 2)

In verschillende regio's is in 2020 gestart met het Actieoverleg. Verschillende vraagstukken over de inrichting van het Actieoverleg kwamen hierbij aan bod. Er is een praktisch voorstel voor de inrichting van het Actieoverleg opgesteld die helpend is geweest voor een aantal regio's. In bijlage 2 een overzicht tips & tricks voor de inrichting van het Actieoverleg.

Hand-out gegevensdeling Actieoverleg (bijlage 3)

- Er is (nog) geen privacy impact analyse gemaakt op het Actieoverleg. Deze wordt meegenomen in de verbeteractiviteit over informatie- en gegevensdeling tussen Veilig Thuis, politie en justitiepartners in 2021 (supervisor: ministerie Justitie en Veiligheid).
- Als alternatief is een hand-out gegevensdeling ontwikkeld voor het Actieoverleg, gebaseerd op bronnen die hierover beschikbaar zijn. N.B.: deze is (nog) niet getoetst door een jurist, dus deze moet gezien worden als een concept leidraad, wat nog verder moet worden opgepakt in 2021 in relatie tot de verbeteractiviteit informatie- en gegevensuitwisseling.

EINDRESULTAAT: LEREN EN ERVARINGEN DELEN

Eindresultaat: voorbeelden ter inspiratie en meerwaarde Actieoverleg

Voorbeelden ter inspiratie en meerwaarde Actieoverleg (bijlage 4)

- Vanuit verschillende regio's is een aantal goede voorbeelden opgehaald die ter inspiratie kunnen dienen voor andere regio's.
- Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze voorbeelden slechts ter illustratie zijn, bepaalde informatie is weggelaten of niet volledig weergegeven om herleidbaarheid te voorkomen. Het schetst puur een beeld van de meerwaarde van het Actieoverleg, welke acties gezamenlijk zijn besproken en wat dit betekent voor de veiligheid van directbetrokkene(n).

Een 'lerend' overleg (aanbeveling voor 2021)

- Er is onvoldoende aandacht geweest voor het delen van ervaringen tussen de regio's en het uitwerken van een vorm/werkwijze voor een 'lerend' overleg met de betrokken partijen van het Actieoverleg.
- Gelet op de (bijna) landelijke dekking van het Actieoverleg is het wenselijk om dit onderdeel in 2021 wat nadrukkelijker naar voren te laten komen.
- Aanbeveling is om door middel van 'storytelling' meer aandacht te geven aan de meerwaarde van het Actieoverleg, zodat vanzelfsprekend ook de wens ontstaat om het Actieoverleg verder door te ontwikkelen. 'Storytelling' is een inspirerende communicatiemethodiek die mensen verbindt, helderheid biedt en betrokkenheid en saamhorigheid vergroot. Verhalen raken ons, maken concreet, zijn gemakkelijk te delen en geven betekenis.

AANBEVELINGEN VERVOLG 2021

Praktische aandachtspunten

- Helderheid over wat kan en wat nodig is voor (efficiënte wijze van) gegevensuitwisseling, AVG en juridische grondslag.
- Registratiesysteem: wat is mogelijk en wenselijk?

Samenwerkingsafspraken

- Samenwerking tussen Veilig Thuis, politie en justitiepartners vraagt aandacht voor eventuele aanscherping /aanpassing van het Handelingsprotocol artikel 2.4 en Model samenwerkingsafspraken VT, politie en OM.

Uitvoeringspraktijk

- Concretisering uitvoeringspraktijk; aanscherping uniforme werkwijze VT
- Ondersteuning in doorontwikkeling van het Actieoverleg regionaal
- Verbinding met overige verbeteractiviteiten concretiseren: ZSM, Samen-op-in-acuut, samenwerken bij strafbare kindermishandeling, etc.
- Een goed ondersteunend (registratie)systeem dat ervoor zorgt dat de acties/ scenario's die in het Actieoverleg worden bepaald direct automatisch in ieder systeem terechtkomt en niet persoonsafhankelijk is.

Een 'lerend' overleg inclusief storytelling

- Delen van ervaringen met andere regio's: leren van elkaar en werkzame elementen uit andere regio's benutten
- Door middel van 'storytelling' kan meer aandacht worden gegeven aan de meerwaarde van het Actieoverleg, zodat vanzelfsprekend ook de wens ontstaat om het Actieoverleg verder door te ontwikkelen.

Actieoverleg

Landelijk geaccordeerd

Methodische onderlegger

Methodische onderlegger:

een methodische aanpak om een actiegericht overleg te voeren

Bijgaand de methodische onderlegger die is ontwikkeld voor partners die deelnemen aan het Actieoverleg. Deze methodische onderlegger kan helpend zijn om op een gestructureerde (methodische) wijze met de betrokken partners informatie te duiden, te analyseren en vervolgens gerichte acties uit te zetten die bijdragen aan directe en structurele veiligheid van directbetrokkene(n).

Visie gefaseerde ketenzorg vertalen naar het Actieoverleg

Veilig Thuis, politie en justitiepartners (OM, Reclassering, RvdK) hebben de visie gefaseerde ketenzorg voor veiligheid, risicogestuurde zorg en herstel (Vogtländer en Van Arum) omarmd. Dit betekent dat in de afstemming tussen straf en zorg deze visie wordt vertaald naar de dagelijkse praktijk. Hieronder een overzicht wat deze visie inhoudt.

De 10 stappen

in gefaseerde samenwerking voor veiligheid

Directe veiligheid

1. Bepaal de onveilige situaties / relaties en wat nodig is voor veilig stellen
2. Benoem per onveilige situatie de veiligheidsvoorwaarde(n)
3. Maak concrete afspraken voor het realiseren van de veiligheidsvoorwaarden
4. Bepaal welke lokale hulpverleners en specialisten betrokken moeten zijn (en welke niet) en/of een civielrechtelijk/ bestuurlijk/ strafrechtelijk kader toegevoegd moet worden en welk scenario daarbij gewenst is.
5. Bepaal wie regie voert op de veiligheid en wat de consequenties zijn voor het niet naleven van de veiligheidsafspraken

Risicogestuurde zorg – stabiele veiligheid

6. Bepaal de risicofactoren die de grootste impact hebben op de onveiligheid
7. Formuleer per risicofactor de doelen die bijdragen aan meer veiligheid
8. Bedenk oplossingen en maak hiervoor afspraken met elkaar

Herstelgerichte zorg – duurzame veiligheid

9. Onderzoek wat nodig is voor het verwerken van ervaringen van geweld en onveiligheid
10. Bepaal in hoeverre behandeling / hulpverlening leidt tot afname van onveiligheid (monitoring veiligheid)

Aanmelding

Alle deelnemers aan het Actieoverleg kunnen een casus inbrengen. De aanmeldende partij draagt zorg voor de benodigde informatie, zodat andere partijen de juiste persoon kunnen opzoeken. In het delen van informatie is het van belang dat voor alle partijen duidelijk is welk doel is vastgesteld. Dan kan een goede beoordeling worden gemaakt door die organisaties welke informatie zij voor dat doel mogen delen.

Informatie ten behoeve van aanmelding Actieoverleg

Aanmeldende partij stuurt casus naar de voorzitter¹ met (minimaal) de volgende informatie:

- Gegevens aanmeldende partij
- Cliëntgegevens
- Casusomschrijving (kort, feitelijk en concreet)
- Welke informatie is (al eerder) bekend? (meldingen in verleden, onderzoek, hulpverlening, etc.)
- Concrete vraag aan het Actieoverleg (en noteer tevens wat het moeilijk maakt om het veilig te houden)

N.B. er vindt check plaats of directbetrokkene(n) bekend zijn bij Reclassering/ Raad voor de Kinderbescherming.

Criteria inbreng casus in het Actieoverleg

De volgende criteria zijn van belang voor aanmelding van een casus in het Actieoverleg (1 en 2 zijn cumulatieve voorwaarden):

1. Relevantie: de aanmelding bevat een concrete vraag en is ten minste relevant voor Veilig Thuis, politie en OM.

2. Inhoudelijke factoren: de aanmelding bevat elementen als samenloop straf/zorg, veiligheidsrisico's, ontkenning van geweld of complexe vormen van geweld/mishandeling.

¹ Per regio kan worden vastgesteld op welke wijze de aanmeldingen plaatsvinden

² Ook als het gaat om denkkracht in een casus

³ Bij spoedinterventies- en/of onderzoekshandelingen (letselduiding, sporenonderzoek, etc) is direct contact/bellen en handelen gewenst vanuit VT, politie en OM. Daar waar afstemming nodig is om gezamenlijk te bepalen wat nodig is voor verder vervolg / veiligheid van het kind, bijvoorbeeld ná onderzoek (VT en justitie), dan kan deze evt. worden ingebracht in het Actieoverleg.

Criteria

1. Relevantie

- De aanmelding en/of concrete vraag aan het Actieoverleg is op z'n minst relevant voor Veilig Thuis, Politie én OM (samenloop straf/zorg en/of (vermoeden van) strafbaar feit)
- Het is een overleg waarin acties en lijnen worden uitgezet, het is geen overleg waar de casus wordt geëvalueerd of waar alleen gesproken wordt over de zorgen.

2. Inhoudelijke factoren

- Samenloop straf/zorg: afstemming straf/zorg is van belang vanwege lopend strafrechtelijk onderzoek (zoals het maken van veiligheidsafspraken met directbetrokkenen)
- Criminaliteit en veiligheidsrisico's: betrokkenheid bij crimineel netwerk, vuurwapengevaarlijkheid, drugscriminaliteit, etc. wat een veiligheidsrisico vormt voor medewerkers. Indien relevant vindt er een afweging plaats of het Stelsel Bewaken en Beveiligen (SBB) van toepassing is.
- Toename/ ontkenning van geweld: Een verleden van (ernstig) geweld (ook tegen professionals), toename geweld na bemoeienis VT en/of politie, ontkenning (waardoor geen zicht op veiligheid te bewerkstelligen is), etc.
- Complexe vormen van geweld/ mishandeling:
 - Ex-partner stalking
 - Veiligheidsrisico's vanwege geloofsovertuiging/ cultuur (bijv. vrouwelijke genitale verminking, eengerelateerd geweld)
 - Ouderenmishandeling
 - Strafbare kindermishandeling³

Bespreking

Zie ook procesplaat op laatste pagina

Doel van de bespreking met de betrokken partners is het duiden van informatie over wat precies is gebeurd en wat grootste zorg is over de onveiligheid. Vervolgens bepaalt het Actieoverleg welke (strafrechtelijke of andere) onderzoekshandelingen en interventies worden ingezet (gerichte acties) die bijdragen aan directe en/of structurele onveiligheid, wie regie voert en welke informatie wordt gedeeld met directbetrokkenen en wanneer. Het Actieoverleg werkt conform de visie gefaseerde ketenzorg voor veiligheid.

Delen en duiden van informatie: welke informatie is bekend die kan worden gedeeld in het Actieoverleg?

- VT⁴: eerdere meldingen, onderzoek, lopende interventies, etc.
- Politie: relevante registraties, mutaties, aanhoudingen, overige (lopende) interventies, etc.
- RvdK: soort onderzoek, welke maatregel is bekend, etc.
- Reclassering: toezicht, lopende interventies, etc.
- OM: lopend onderzoek, interventies, antecedenten/ relevante justitiële documentatie.

Processtappen

Stap 1: Wat is grootste zorg over de onveiligheid als niets verandert? Wat is er al aan directe veiligheid?

- Wat is er al aan directe veiligheid: welke veiligheidsafspraken zijn er gemaakt en door wie?
- Risico-inschatting: Wat zijn eventuele gevaren⁵ en complicerende factoren⁶ (indien van toepassing)?
- Wat vindt Actieoverleg de grootste zorg ten aanzien van onveiligheid (de onveilige situatie / relatie)?

Stap 2: Wat is nodig om het veilig te maken en te houden? Wat moet er gebeuren?

(geef richting aan de acties die nodig zijn voor directe veiligheid van directbetrokkene(n))

- Directe interventies: welke acties worden ondernomen voor directe veiligheid?
 - Wat: welke interventies / onderzoekshandelingen worden ingezet?
 - Wie: wie is voor welke interventies/ onderzoekshandelingen aan zet?
 - Hoe: bespreken hoe de handelingen van de partners elkaar raken, kunnen verstevigen of doorkruisen.⁷

- Scenario's: welke scenario's worden ingezet bij eventueel volgend incident of niet nakomen van veiligheidsvoorwaarden en/of - afspraken? (bijvoorbeeld: ZSM scenario, Verzoek tot Onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming, inzet Tijdelijk Huisverbod overwegen, etc.)

Stap 3: Afspraken over regie en vervolg

- Wie heeft regie op veiligheid (hoe stem je de genomen stappen af en hoe informeer je elkaar)?
- Welk vervolg is (nog) nodig, denk aan monitoring en door wie?
- Welke informatie gaat wel of niet naar directbetrokkene(n), wanneer en door wie?
- Welke partijen moeten worden geïnformeerd over de afspraken die in het Actieoverleg zijn gemaakt?

⁴ Vaak is VT inbrenger van casus in Actieoverleg, dus dan wordt deze informatie al vooraf gedeeld met partners.

⁵ Denk aan: maatschappelijke onrust, veiligheid medewerkers, vuurwapenbezit, etc.

⁶ Dit zijn factoren die de onveilige situatie in stand houden. Wanneer sprake is van directe veiligheid is het van belang om in het kader van risicogestuurde zorg te werken aan die risicofactoren die de grootste impact hebben op de veiligheid.

⁷ Niet elke OM handeling is gericht op veiligheid maar soms gericht op het verkrijgen van bewijs (wat uiteindelijk via de strafzaak van betekenis kan zijn op de veiligheid).

Samengevat procesplaat: de 3 stappen

Stap 1: Wat is grootste zorg over de onveiligheid als niets verandert? Wat is er al aan directe veiligheid?

Bespreek en noteer het volgende:

- Wat is er al aan directe veiligheid?
- Complicerende factoren (indien van toepassing)

Stap 2: Wat is nodig om het veilig te maken en te houden? Wat moet er gebeuren?

Bespreek en noteer het volgende:

- Directe interventies: welke acties worden ondernomen voor directe veiligheid?
- Welke scenario's worden ingezet bij eventueel volgend incident of niet nakomen van veiligheidsafspraken?

Stap 3: Afspraken over regie en vervolg

Bespreek en noteer het volgende:

- Regie op veiligheid (afstemming straf/zorg) (coördinator / regisseur aanwijzen)
- Monitoring, zo ja wie, wanneer en wat
- Welke informatie gaat naar directbetrokkene(n), wanneer en door wie
- Welke partijen moeten worden geïnformeerd

Opstellers

Actieoverleg Methodische onderlegger - 19 januari 2021

Marieke Kleinjan – Projectleider Actieoverleg Landelijk Netwerk Zorg en Straf

Gitta Vernooij – Gedragswetenschapper Veilig Thuis Utrecht

Marije Platteschor – Gedragswetenschapper Veilig Thuis Groningen

Feedback: Politie (Nicole Jansen), OM (Judith van Schoonderwoerd den Bezemer-Wolters),

Reclassering (Anne Hoeksma), Raad voor de Kinderbescherming (Bianca Poldervaart)

Actieoverleg

Landelijk geaccordeerd

Eindrapportage 2021

45

Veiligheid voorop!

Eindrapportage Actieoverleg 2021

20 januari 2022

Marieke Kleinjan; projectleider

Landelijk netwerk zorg-straf huiselijk geweld en kindermishandeling

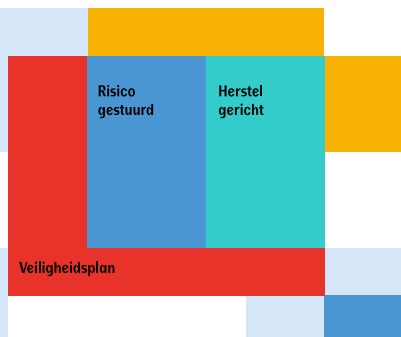
INHOUDSOPGAVE

1. Ondersteuning en borging Actieoverleg – 2021
2. Overzicht resultaten Actieoverleg – 2021
3. Advies verder vervolg Actieoverleg – 2022

Bijlage I: handvat evalueren/lerend overleg

Bijlage II: teamdag LNZZ – realisatie verbeteropgave Actieoverleg

Bijlage III: agenda sessie met voorzitters Actieoverleg

ONDERSTEUNING EN BORGING ACTIEOVERLEG – 2021

In 2021 is de landelijke projectleider aan de slag gegaan met de verdere ondersteuning en borging van het Actieoverleg op basis van de doorontwikkelingsfase in 2020. Deze zijn als volgt:

- Op verzoek coördinatie en ondersteuning bieden voor het versterken van (lokaal) Actieoverleg.
- Verbeteringen en knelpunten signaleren en adresseren bij de betrokken (landelijke) partners
- Zorgdragen voor een helder kader (wat ís Actieoverleg; hóe doen we dat en hóe verhoudt zich dat tot andere overleggen) in afstemming met de landelijke en regionale partners.
- Ruimte bieden voor lokale aanpak van Actieoverleg en good practices delen met andere regio's.
- Zorgdragen voor afstemming en verbinding met andere verbeteractiviteiten uit de ontwikkelagenda Veiligheid Voorop.

OVERZICHT RESULTATEN ACTIEOVERLEG – 2021

Een overzicht van de resultaten ondersteuning en borging Actieoverleg 2021:

- Regio's en arrondissementen zijn (op verzoek) ondersteund in implementatie en/of evaluatie van het Actieoverleg ofwel ondersteund in verhelderingsvragen t.a.v. het Actieoverleg (Zeeland, Amsterdam, Noordoost/ Zuidoost Brabant, West-Brabant, Haaglanden, Oost Nederland, etc.)
- Er is een “handvat evaluatie/ lerend overleg t.b.v. Actieoverleg” ontwikkeld en deze is verspreid onder de Regionale netwerken Zorg/Straf (zie **bijlage I**).
- Er is meegedacht met de ontwikkeling en uitwerking van kwaliteits- en impactindicatoren t.b.v. het Actieoverleg en samenhang met overige verbeteractiviteiten
- Er is een verkennende sessie gevoerd met deelnemers Actieoverleg en ketenregie J&V t.b.v. informatievoorziening Actieoverleg
- Er is in september in een teamdag met Landelijk Netwerk Zorg/Straf en regionale ondersteuners en landelijke projectleiders nagedacht over realisatie verbeteropgave Actieoverleg (zie **bijlage II**)
- In december heeft een sessie plaatsgevonden met de voorzitters van het Actieoverleg t.b.v. delen van kennis en ervaringen (leren van andere regio's) (zie agenda **bijlage III**). De wens/behoefte is geuit om dit vaker te doen met elkaar. Ervaren knelpunten, zoals aanlevering van casuïstiek en deelname/commitment van andere deelnemende partners, waren herkenbaar. Ook blijkt dat de regionale context en ambities bepalend zijn in de wijze van inbedding van het Actieoverleg (wel/niet onderdeel van zorg- en veiligheidshuis, focus doelgroep kindermishandeling of partnergeweld, wel/geen officier aan tafel, wel/geen monitoring, etc.)

ADVIES VERDER VERVOLG ACTIEOVERLEG – 2022

Praktische aandachtspunt

- Helderheid over wat kan en wat nodig is voor (efficiënte wijze van) gegevensuitwisseling, AVG en juridische grondslag. Hoe kan informatievoorziening het beste worden ingeregeld voor het Actieoverleg, zodat deze ondersteunend is aan de praktijk.

Samenwerkingsafspraken

- Samenwerking tussen Veilig Thuis, politie en justitiepartners vraagt aandacht voor eventuele aanscherping /aanpassing van het Handelingsprotocol artikel 2.4 en Model samenwerkingsafspraken VT, politie en OM uit 2015.

Uitvoeringspraktijk & een 'lerend' overleg inclusief storytelling

- Ondersteuning in uitvoering en verdere verbetering van het Actieoverleg
- Verbinding met overige verbeteractiviteiten concretiseren: ZSM, Samen-op-in-acuut, samenwerken bij strafbare kindermishandeling, etc.
- Delen van ervaringen met andere regio's: leren van elkaar en werkzame elementen uit andere regio's benutten
- Door middel van 'storytelling' aandacht geven aan de meerwaarde van het Actieoverleg

BIJLAGE I: HANDVAT EVALUEREN/ LEREND OVERLEG T.B.V. ACTIEOVERLEG (1/3)

SAMENGEVAT

Methode voor evaluatie van het Actieoverleg

Voor het evalueren van het Actieoverleg is het belangrijk om te bepalen met welk doel de evaluatie wordt beoogd. In het handvat zijn twee methodes van evaluaties uitgewerkt:

- SWOT-analyse: indien betrokken partners met name willen weten in hoeverre het Actieoverleg kansrijk is en welke meerwaarde dit vormt binnen de keten
- PDCA-cyclus: indien betrokken partners met name willen weten hoe het Actieoverleg continu kan worden verbeterd.

BIJLAGE I: HANDVAT EVALUEREN/ LEREND OVERLEG T.B.V. ACTIEOVERLEG (2/3)

SWOT-Analyse

De SWOT-analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats) is een methode dat geschikt is om sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van het Actieoverleg te analyseren. Het idee is om op basis van deze elementen de toekomstmogelijkheden inzichtelijk te maken en kansrijke doelen te stellen.

Voorbeeldvragen:

STERKTES	ZWAKTES
• Welke meerwaarde wordt gezien? • Wat gaat goed? • Wat zijn de voordelen van het Actieoverleg?	• Welke belemmeringen worden ervaren? • Wat werkt niet? • Wat kan beter? • Waar zitten de 'zwakke plekken'?
KANSEN	BEDREIGINGEN
• Waar liggen nog kansen t.b.v. verdere ontwikkeling van het Actieoverleg? • Welke (landelijke / regionale) ontwikkelingen of afspraken zouden helpend kunnen zijn t.b.v. het Actieoverleg?	• Wat vormt een bedreiging voor het goed functioneren van het Actieoverleg? • Welke risico's zijn er? • Welke zwaktes vormen een bedreiging voor het Actieoverleg? • Hoe verhoudt het Actieoverleg zich tot andere overleggen, zoals ZSM? Vormen deze een bedreiging?

BIJLAGE I: HANDVAT EVALUEREN/ LEREND OVERLEG T.B.V. ACTIEOVERLEG (3/3)

PDCA-cyclus

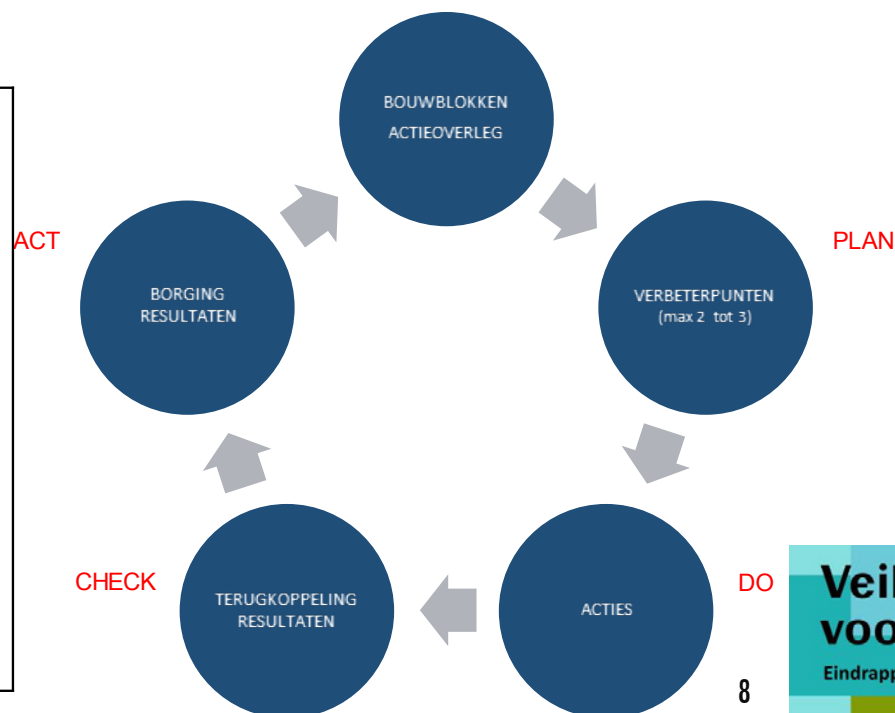
Een PDCA-cyclus staat voor de belangrijkste stappen in een 'cyclisch leerproces': **Plan** (maak een plan met resultaten die je wilt bereiken, **Do** (voer het plan uit), **Check** (vergelijk de resultaten met wat je had willen bereiken), **Act** (bij afwijking van resultaten neem maatregelen of stuur bij om de resultaten alsnog te bereiken).

PLAN-DO-CHECK-ACT – Actieoverleg (twee keer per jaar)

1. Bouwblokken Actieoverleg: ten aanzien van welke bouwblok is verbetering nodig voor komend half jaar?
2. Verbeterpunten prioriteren (maximaal 2-3) (**plan**)
3. Acties uitzetten en afspraken maken wie wat doet (**do**)
4. Ieder half jaar evaluatiebijeenkomst met terugkoppeling resultaten (**check**)
5. Borging van de resultaten (**act**)

Bouwblokken Actieoverleg

1. **Aanmelding casuïstiek (instroom)**: criteria/voorwaarden, inbreng casuïstiek door deelnemende partijen, aanlevering, verrijken van informatie, etc.
2. **Deelnemers**: mandaat van deelnemers, op verzoek laten deelnemen van (extra) partners, deelname inbrenger, etc.
3. **Inhoudelijke bespreking**: duiden van informatie, structuur en methode van het overleg, voorzitterschap, komen tot gerichte acties, frequentie en duur, etc.
4. **Vervolg / afstemming (uitstroom)**: output overleg (gerichte acties / scenario's), samenhang met andere overleggen, opvolging, monitoring, regievoering en afstemming met partners, informeren cliëntsysteem, informatievoorziening.

BIJLAGE II: TEAMDAG LNZZ – REALISATIE VERBETEROPGAVE ACTIEOVERLEG (1/2)

Realisatie verbeteropgave: Actieoverleg

Missie

Aan welk hoger doel draagt de verbeteropgave bij?

Vanuit de OA VV leveren we een bijdrage aan de missie HG/KM te stoppen, terug te dringen en de schade ervan te beperken en zo de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie te doorbreken. Dat doen we door de gezamenlijke en vroegtijdige aanpak van HG/KM bij de samenloop van zorg en straf te verbeteren. Daarbij werken we eerst en steeds opnieuw waar nodig samen aan de directe veiligheid en daarna aan risico gestuurde en herstelgerichte zorg en doen daartoe samen onderzoek naar de feiten.

Visie

Wat is de bijdrage van deze verbeteropgave?

Het Actieoverleg is bedoeld om samen met Veilig Thuis, politie en justitiepartners casuïstiek vroegtijdig af te stemmen indien sprake is van samenloop straf/zorg en/of bij (vermoedens van) een strafbaar feit. Gezamenlijk wordt bepaald hoe de werkzaamheden van de verschillende organisaties zich (volgordelijk) tot elkaar verhouden. Het belangrijkste doel is *samen* werken aan directe veiligheid voor alle betrokkenen en de eerste onderzoekshandelingen (straf en/of zorg) en interventies veilig, snel en doeltreffend in te zetten.

Strategie

Hoe willen we dat bereiken, wat is het plan of de verbeterstrategie op deze verbeteropgave?

- Inventarisatie implementatie Actieoverleg (2019/ 2020)
- Ondersteuning bieden op drie niveaus: 1) start en implementatie, 2) doorontwikkeling en borging, 3) leren en ervaringen delen (2020)
- Resultaat ondersteuning (eind 2020): bundel Actieoverleg: bouwstenen, methodische onderlegger, hand-out gegevensdeling, casusvoorbeelden
- 2021: voortbouwen op ondersteuning, borging en doorontwikkeling: handvat evalueren Actieoverleg & informatievoorziening (verkenning)

Keuzes & maatregelen

Welke investeringen leiden tot verbetering en hoe?

Investeer in goede informatievoorziening; zodat: 1) vastlegging en verspreiding van gemaakte afspraken direct beschikbaar en raadpleegbaar zijn; 2) de deelnemers aan het Actieoverleg beschikken over alle noodzakelijke relevante informatie om het juiste besluit te kunnen nemen in het Actieoverleg (=tijdswinst), 3) sprake is van goede aansluiting met eventuele besluiten uit andere overleggen (zoals samen-op-in-acuut, etc.).

**Veiligheid
voorop!**

Eindrapportage Actieoverleg 2021

BIJLAGE II: TEAMDAG LNZZ – REALISATIE VERBETEROPGAVE ACTIEOVERLEG (2/2)

Realisatie verbeteropgave: Actieoverleg (2/2)

Resultaten en Effecten

Welke resultaten zijn al bereikt? Welke liggen nog dit jaar binnen bereik? Welke vragen investering na 2021? Hoe kunnen we (nu al) het effect op de veiligheid duiden?
Zie ook Strategie voor **de resultaten** die bereikt zijn in 2019/2020.

Uitdagingen voor 2021:

- Zorgdragen voor een lerend overleg (PDCA) door gebruik te maken van het evaluatieformat Actieoverleg.
- Helderheid hebben wat nodig is voor goede informatievoorziening van het Actieoverleg
- Handvat voor OM

Uitdagingen / investeringen ná 2021

- Hoe leer je van elkaar en deel je ervaringen met elkaar uit de verschillende regio's/ netwerken?
- Privacy gegevensdeling én uitvoeren wensen/behoefte voor informatievoorziening Actieoverleg

Duurzaamheid

wat is er (nog) nodig om de verbetering duurzaam in te zetten?

Zorgdragen voor lerend overleg (PDCA), een goede informatievoorziening, en delen van ervaringen met andere regio's.

Regionale netwerken zorg-straft:

Actieoverleg 2021

1. Noord-Nederland
2. Oost-Nederland
3. Midden-Nederland
4. Noord-Holland
5. Amsterdam
6. Haaglanden/Hollands-Midden
7. Rotterdam/Zuid-Holland-Zuid
8. Zeeland, West-Brabant
9. Oost-Brabant
10. Limburg

Kleursterkte van licht naar donker:

- Wel op de agenda en besproken, maar nog niet op uitvoering begonnen
- Plan van Aanpak op de uitvoering is gereed, uitvoering wordt opgestart
- Uitvoering/oefenpraktijk is in volle gang
- Verbeteropgave is gerealiseerd
- Verbeteropgave is gerealiseerd + evaluatie is opgestart of uitgevoerd

**Veiligheid
voorop!**

Eindrapportage Actieoverleg 2021

BIJLAGE III: SESSIE VOORZITTERS ACTIEOVERLEG — DECEMBER 2021

AGENDA

- 14.30 – 14.50u Kennismaking | Wie ben je? Wat kom je halen & wat kan je brengen?
- 14.50 – 15.00u Laatste stand van zaken Actieoverleg
Bundel Actieoverleg (methodische onderlegger, bouwstenen, etc | VNG site)
Kwaliteits- en impactindicatoren
Informatievoorziening (toelichting door Jasper Vonk om 15.30u)
Lerend overleg | evaluatieformat
- 15.00 – 15.10u **Meerwaarde Actieoverleg voor het OM**
Toelichting Judith van Schoonderwoerd van den Bezemer-Wolters | Landelijk officier van Justitie Huiselijk Geweld, Kindermishandeling en Zeden (=afgemeld | vragen geïnventariseerd)
- 15.10 – 15.30u **Lerend overleg | ervaringen delen**
Aan de hand van vier bouwblokken gaan we met elkaar ervaringen delen, elkaar inspireren en van elkaar leren.
- 15.30 – 15.40u **Kort intermezzo:** informatievoorziening Actieoverleg
Toelichting Jasper Vonk; Ketenregie J&V
- 15.40 – 16.00u **Lerend overleg | elkaar inspireren en van elkaar leren**
Aan de hand van vier bouwblokken gaan we met elkaar ervaringen delen, elkaar inspireren en van elkaar leren.
- 16.00 – 16.20u **Behoeften voor 2022 | waarop moet geïnvesteerd worden?**
- 16.20 – 16.30u Rondvraag

Voorbeelden casussen Actieoverleg

Voorbeelden casussen

Opsteller: Marieke Kleinjan; Landelijk Projectleider Actieoverleg
Gesproken met: Noord- Midden Limburg, Flevoland, Gelderland Zuid, West-Brabant, Groningen

Vanuit verschillende regio's is een aantal goede voorbeelden opgehaald die ter inspiratie kunnen dienen voor andere regio's. Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze voorbeelden slechts ter illustratie zijn, bepaalde informatie is weggelaten of niet volledig weergegeven om herleidbaarheid te voorkomen. Het schetst puur een beeld van de meerwaarde van het Actieoverleg, welke acties gezamenlijk is besproken en wat dit betekent voor de veiligheid van directbetrokkene(n).

Stalking

Casus 1

Aanleiding:

Betreft een melding vanuit politie aan VT. Meneer stalkt mevrouw sinds enkele maanden met hoge frequentie. SASH komt uit op Hoog. In de relatie heeft meneer mevrouw meerdere malen mishandeld. Mevrouw heeft aangifte gedaan van vernieling fiets (vermoedelijk door meneer). Deze zaak is niet in behandeling genomen, maar deze vernieling lijkt samen te hangen met de stalking.

Concrete vraag Actieoverleg:

Aangifte is afgewezen; de vraag is of dit het juiste besluit is gezien de zorgen over stalking. Is het handig om de aangifte uit te breiden?

Acties/ scenario's:

- Politie: check antecedenten van meneer en contact leggen met meneer vanuit de wijkagent; check of hij voldoende in beeld is.
- OM: plan van aanpak bespreken met OvJ, terugkoppelen aan partners en politie en VT sluiten hun plan van aanpak daar verder op aan. Vervolginterventies goed op elkaar afstemmen.
- VT: mevrouw motiveren om contact te leggen met de politie, zodat zij op de hoogte zijn van de contacten die meneer nog steeds legt met mevrouw. De stalking is nog steeds actueel. De vraag is of vervolging diefstal wat op gaat leveren. Politie gaat nu inzetten op dossieropbouw. Aangifte vanuit mevrouw m.b.t. stalking zou het beste zijn. Een check bij Reclassering of meneer voor andere delicten mogelijk onder toezicht staat bij Reclassering.
- Algemeen: van belang is dat politie, OM en VT nauw samenwerken in deze casus en dat de lijnen kort blijven.

Casus 2

Aanleiding:

Melding vanuit politie, SASH is Hoog.

Ouderpaar van rond de 80 jaar zijn erg bang voor hun volwassen zoon, die erg verward zou zijn en agressief is naar zijn ouders. Zoon zou een kussen op hoofd van zijn moeder hebben gedrukt. Zoon heeft telefoon van zijn moeder afgepakt zodat zij geen 112 kon bellen. Politie maakt zich ernstig zorgen om het welzijn van zoon en zijn ouders. Meneer en mevrouw willen absoluut geen aangifte doen, lijkt voort te komen uit angst. Zouden wel graag zien dat een ander aangifte voor hen kan doen. Zoon is bekend met meerdere meldingen.

Concrete vraag Actieoverleg:

Plan van aanpak, wat kunnen we nog doen met elkaar mbt de zorgen over de veiligheid van meneer en mevrouw? Inzet preventief THV een optie? Andere mogelijkheden?

Acties/ scenario's:

- AOL op de woning
- AOP op verdachte
- Casus is voorgelegd aan regionaal conflict- en crisisbeheersing
- Optie WvGGZ als er een terugmelding komt
- Politie legt casus voor aan ZSM m.b.t. ambtshalve vervolging

Casus 3

Aanleiding:

Meneer blijft mevrouw ernstig lastig vallen nadat zij de relatie heeft verbroken. Mevrouw durft geen aangifte te doen. Politiemelding aan VT. VT brengt casus in Actieoverleg en checkt bij Reclassering of meneer mogelijk voor andere delicten onder toezicht staat bij Reclassering

Concrete vraag Actieoverleg:

Welke mogelijkheden zijn er om veiligheid voor mevrouw te borgen? Ondanks het feit dat mevrouw geen aangifte durft te doen?

Acties:

- OM: Ambtshalve vervolgen. Officier heeft besloten voor een gedragsaanwijzing gebiedsverbod (mede ook op basis van eerdere aangiftes tegen meneer).
- Politie: wijkagent reikt de volgende dag gedragsaanwijzing uit aan meneer.
- VT: aan de slag met mevrouw om veiligheid te borgen en hulp in te zetten.

Seksueel misbruik

Casus 4

Aanleiding:

Jongen van 13 jaar met autisme spectrum stoornis heeft mogelijk stiefzusjes misbruikt. Vader heeft voor zijn dochters aangifte gedaan. Moeder wil opkomen voor haar zoon. Politie doet melding bij Veilig Thuis.

Actieoverleg:

VT heeft casus ingebracht samen met zedenpolitie. Concrete vraag aan het Actieoverleg: *“vinden wij dat dit een strafrechtelijk traject moet worden?”*. OvJ geeft toestemming om samen te onderzoeken of jongen bereid is te praten en openstaat voor therapie en hulp.

Acties/ scenario's:

- OvJ zet zaak op de plank en krijgt binnen paar weken terugkoppeling van VT en politie wat de bevindingen zijn.
- Er wordt samen met VT en politie een concreet plan opgesteld: politie verhoort de meisjes en het gesprek met de jongen is samen met zedenpolitie en Veilig Thuis.
- Na gesprek met de jongen bleek dat hij onvoldoende openheid van zaken gaf en pakte de situatie te nonchalant op.
- Terugkoppeling is gegeven aan OM met advies om te laten voorkomen. De terugkoppeling is ook in het Actieoverleg besproken.
- Conclusie: beter is om hier dwang en drang van hulp en therapie in te zetten. Maatregel is uitgesproken om voor de jongen therapie in te zetten.

Strafbare kindermishandeling

Casus 5

Aanleiding:

Ziekenhuis belt met Veilig Thuis, vermoeden van 'shaken baby' van 4 maanden. Na melding vindt rechtstreeks overleg plaats met Veilig Thuis, OvJ en politie. Acties worden bepaald, waaronder: afstemmen

met onderzoeker, eerste gesprek een 'free recall' en erna ouders aanhouden en hen confronteren met hun uitspraken en de feiten. VT gaat aangifte doen en zorgt voor hulpverlening, veiligheidsplan en omgang. Er vindt tevens afstemming plaats met de Raad voor de Kinderbescherming. Veilig Thuis is van mening dat er geen risico gelopen kan worden in het aangaan van hulpverlening, pleegzorg en begeleide omgang en achten een gezinsvoogd noodzakelijk om de veiligheid in de ontwikkeling van de baby veilig te stellen. Gezamenlijk optrekken van VT en RvdK lijkt raadzaam om duidelijke kaders aan ouders aan te geven.

Actieoverleg:

Het onderzoeksplan (OvJ) en veiligheidsplan (VT) lopen naast elkaar. Afstemming is nodig, ook ten aanzien van verder vervolg ná onderzoek en wat dit betekent voor aanpassingen aan het veiligheidsplan en elkaar niet te dwarsbomen in het feitenonderzoek en waarborgen van veiligheid.

Samengevat:

- Melding bij VT (letsel/symptomen); geen interne (medische) oorzaak;
- Overleg VT – politie/OM; is er sprake van strafbare kindermishandeling? Welke spoedhandelingen zijn nodig?
- Melding VT aan politie; als er strafbare kindermishandeling is;
- Actieoverleg: samenwerken/ afstemmen VT-politie-OM-RvdK ten aanzien van onderzoeksplan (t.b.v. OvJ) en veiligheidsplan ((acute) veiligheid) -> Politie en VT verantwoordelijk voor veiligheid van (toekomstige) slachtoffers van kindermishandeling.

N.B.: VT en daarmee de vertrouwensarts hoeven bij

een vermoeden van strafbare kindermishandeling geen aangifte te doen, voordat er samengewerkt kan worden. Een melding is voldoende.

Conclusie:

- Onderzoek en veiligheidsplanning lopen naast elkaar. Continue afstemming met elkaar is nodig om elkaar niet te dwarsbomen in het feitenonderzoek en waarborgen van veiligheid.
- Binnen 10 minuten nadat er gemeld is aan VT is OVJ al op de hoogte. Vervolgens is er steeds afgestemd en is ook de RvdK betrokken.

Casus 6

Aanleiding:

Melding school aan VT. Heldere onthulling van 13-jarig verstandelijk beperkt meisje over mishandeling van haar moeder. Bij moeder is sprake van veelvuldig alcoholmisbruik. VT heeft direct met OVDR van de politie geschakeld en vervolgens is bepaald om de casus in te brengen in het Actieoverleg.

Concrete vraag aan het Actieoverleg:

“Wel of geen strafrechtelijke vervolging?” En wat is nodig/ wenselijk om veiligheid van 13-jarig meisje te waarborgen?”

Acties/ scenario's:

- Veiligheidsafspraken zijn gemaakt, inzet van ambulante spoedhulp.
- Politie en VT voeren een (stop)-gesprek met moeder. Naar aanleiding van dit gesprek wordt bepaald of verdere vervolging nodig is. Bijvoorbeeld als moeder

ontkennend is in haar reactie of niet mee wil werken.

- Er is tevens een ZSM scenario opgesteld. Mocht moeder aangehouden worden voor bijvoorbeeld rijden onder invloed, dan is ook bekend dat er een strafbare kindermishandeling dossier loopt en welke interventies dan passend kunnen zijn bij een eventuele aanhouding.

Ouderenmishandeling

Casus 7

Aanleiding

Een VT melding over een ouderpaar van 80 jaar en 3 volwassen kinderen in huis. Eén zoon kampt met psychoses en is (fysiek) agressief naar zijn ouders. Na VT melding, heeft VT contact opgenomen met het ouderpaar. VT trof de man aan met blauwe plekken. Ouders durven geen aangifte te doen.

Concrete vraag Actieoverleg:

Wat is nodig om veiligheid van ouderpaar te waarborgen en welke strafrechtelijke interventies zijn mogelijk richting zoon?

Acties/ scenario's:

- VT doet ambtshalve aangifte bij de politie van mishandeling
- Justitiële maatregelen zijn vervolgens ingezet: een huisverbod in combinatie met aanvraag rechterlijke machtiging voor zoon (gedwongen opname)
- VT voert gesprek met ouderpaar voor het maken van veiligheidsafspraken en inzet van hulp.

Huiselijk geweld en fysieke mishandeling

Casus 8

Aanleiding:

Betreft een gezin bestaande uit vader, moeder en 2 kinderen (8 en 6 jaar). Een kennis van moeder neemt contact op met de politie. Deze kennis heeft van moeder gehoord dat zij mishandeld wordt door haar man en dat hij nu ook de kinderen heeft mishandeld. De kennis heeft foto's gezien van de rug van één van de kinderen. Politie stemt af met VT. Casus wordt ingebracht in Actieoverleg.

Concrete vraag Actieoverleg:

Wie gaat wat doen in deze casus? Wat is nodig om directe veiligheid te borgen voor mevrouw en de kinderen?

Acties/ scenario's:

- Politie: wijkagent gaat de school benaderen om mevrouw daar uit te nodigen om met haar te spreken over de melding die is gedaan door haar kennis. Politie zal aangegeven dat er ook wordt gemeld bij Veilig Thuis. In het gesprek sluit ook een medewerker van Veilig Thuis aan.
- VT/ politie: er worden veiligheidsafspraken gemaakt met mevrouw over de kinderen.
- OM: na gesprek met mevrouw geeft OM een bevel tot aanhouding van meneer af op verdenking van kindermishandeling en mishandeling van mevrouw. Er wordt een huisverbod afgegeven.
- Veilig Thuis: heeft met de betrokken hulpverlening verder afgestemd en uiteindelijk overgedragen voor casusregie op veiligheid door het lokale veld.

Andere voorbeelden

OM brengt een zaak in het Actieoverleg

Officier brengt casus anoniem in om van de partners van het Actieoverleg te horen hoe zij tegen de verdere afdoening van de ingebrachte zaak aankijken en wat helpend is/ kan zijn voor het gezinssysteem, zodat de officier dit ook kan inbrengen en kan verzoeken aan de rechter.

Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming brengt met name casussen in die gaan over stalking of geweld in conflictscheidingen.

Reclassering

De Reclassering bespreekt een casus in het Actieoverleg als bijvoorbeeld sprake is van elektronisch toezicht of contact-/gebiedsverbod bij de verdachte en het van belang is dat de slachtoffer gemotiveerd blijft en ondersteuning krijgt. Zodat de trajecten van verdachte én slachtoffer elkaar versterken en verstevigen. De Reclassering kan ook gevraagd worden of betrokkene bekend is en onder toezicht staat.

Voorbeeldcasus in geval geen Actieoverleg versus wél Actieoverleg

Géén Actieoverleg

Politiemelding aan VT via CORV:

Betreft een stalkingszaak. Ex-vriend staat met enige regelmaat voor de deur en is onberekenbaar. Aangezien er 3 kinderen in de woning verblijven is zorgmelding opgemaakt. Betrokkene heeft de relatie verbroken. Mevrouw heeft twee kinderen uit een eerdere relatie. Ex-vriend komt op de gekste momenten bij mevrouw aan de deur. Mevrouw heeft ongeveer 2 jaar een knipperlichtrelatie met meneer gehad. Ook in deze tijd, als de relatie even over was, kwam meneer aan de deur. In 2019 heeft mevrouw bij de politie aangifte van stalking gedaan maar deze ook weer ingetrokken. Verdachte in deze zaak was betrokken meneer. Meneer heeft een aantal weken geleden mevrouw klem gereden. Zij heeft toen de deuren van de auto afgesloten en de radio hard gezet. Meneer is onberekenbaar en kan agressief uit de hoek komen.

Interne verrijking VT

- Voor mevrouw niets bekend
- Meneer 3 oude dossiers VT (zelfde problematiek stalking ex-partners/kinderen getuige)

Afstemming politie/melder, wijkagent of kwaliteitsbewakers:

- VT verneemt dat ZSM is betrokken, meneer is geschorst onder voorwaarde dat betekent in dit geval dat Reclassering is betrokken.
- Mevrouw heeft inmiddels een aangifte gedaan.
- Veel meldingen eerder binnen gekomen rondom meneer overlast en strafbare feiten (overtreding verkeerswet/geluidsoverlast/ruzie/twist).

VT verneemt de volgende extra informatie vanuit Politie: *Meneer is zorgmijddend en kampt met een bipolaire stoornis. Drie keer eerder gedwongen opnamen middels RM. Mogelijk sprake van terugval in middelengebruik, slikt momenteel geen medicatie en is bekend met vechtsport en wapenbezit.*

Twee wijkagenten zijn betrokken (wijk van meneer en de wijk van mevrouw). Echter er is geen afstemming met elkaar: één wijkagent overhandigt stalkingsbrief aan meneer (wijkagent van mevrouw), terwijl wijkagent van meneer van mening is dat dit gepasseerd station is en er mogelijk opschaling plaats moet gaan vinden naar het Veiligheidshuis.

ZSM/reclassering is niet op de hoogte van de stalkingssituatie. Reclassering heeft nog geen fysiek contact met meneer gehad en zijn niet op de hoogte van de huidige ontwikkelingen en hebben geen zicht op meneer op dit moment.

Conclusie:

Voor Veilig Thuis wordt dit een puzzel waar veel telefonische contacten mee gepaard gaan, maar er geen afstemming is tussen alle netwerkpartners, maar ondertussen de bij elkaar gekomen informatie lijkt te leiden tot een groot veiligheidsrisico voor het slachtoffer. *Iedere instantie weet een stukje, maar nergens komt de informatie bij elkaar en wordt er met elkaar afgestemd over het vervolg.*

Wél Actieoverleg

Een Actieoverleg was in deze casus van meerwaarde geweest om de volgende redenen:

- Er zou vanuit het Actieoverleg direct duidelijk zijn geweest dat meneer middels een schorsingstoezicht onder toezicht staat van de reclassering
- Politie kan de belangrijke informatie delen met de andere partijen in het Actieoverleg
- Reclassering is meteen op de hoogte van de nieuwe melding betreffende meneer en de belangrijke informatie hieromtrent.
- Er zou een verbinding ontstaan tussen dader en slachtoffer waarvan in dit geval de reclassering op de hoogte zou zijn van de interventies gericht op slachtoffer vanuit Veilig Thuis.
- Er was direct afstemming geweest met en binnen de politie ten aanzien van het al dan niet overhandigen van een stalkingsbrief en het maken van een gezamenlijk plan van aanpak.
- Vanuit het Actieoverleg kan er een aanmelding gedaan worden naar het Veiligheidshuis om de casus structureel te volgen.
- Aanwijzen van casus verantwoordelijke.

Externe verwijzingen

Externe verwijzingen

Website

Interview kindermishandelingsofficier van parket Noord-Nederland
<https://magazines.openbaarministerie.nl/opportuun/2020/04/het-interview>

Veilig thuis

<https://magazines.openbaarministerie.nl/opportuun/2018/03/omgeving>

Video

- Samenwerken bij huiselijk geweld en kindermishandeling:
<https://vimeo.com/477164272>

Inge Smeets • 2de

Operationeel Specialist B-GGP bij Politie Eenheid Limburg
2 mnd •

In de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling werken wij als partners uit de strafrechtketen, de politie en Veilig Thuis samen vanuit de visie Veiligheid Voorop! Dit betekent dat we eerst en steeds opnieuw samen werken aan de directe veiligheid en daarna aan risico gestuurde en herstelgerichte zorg. Waar nodig doen we samen onderzoek naar de feiten. Zo willen we, vanuit onze wettelijke taken, bijdragen aan een veilig thuis voor iedereen.

Op veel plekken in het land krijgt de samenwerking steeds beter vorm. In deze film vertellen collega's van Veilig Thuis, de politie en het OM in Limburg op een gedreven en inspirerende manier hoe hun samenwerking er concreet uit ziet en wat de samenwerking heeft opgeleverd, zowel voor henzelf als professionals, maar bovenal voor de veiligheid in gezinnen.

Ontwikkelagenda Veiligheid voorop 2018-2022

In het werk aan het werk

Als Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en reclassering werken wij samen aan verbeterlagen in de aanpak van huiselijk geweld (HG) en kindermishandeling (KM) als er sprake is van samenloop tussen zorg en straf. We werken vanuit de bedoeling, de veiligheid van de betrokkenen staat voorop. Om onze samenwerking te kunnen versterken hebben we vanaf 2018 een ontwikkelagenda met elkaar vastgesteld en zetten we ons in op de uitvoering ervan. Ieder jaar maken we onze gezamenlijke inzet op de verbeterlagen voor het komende jaar concreet¹.

In 2021 stond de ontwikkeling en uitvoering van de vier afstemmingsmomenten in de vroegtijdige aanpak bij samenloop van zorg en straf centraal:

- 1 Samen op bij acute onveiligheid
- 2 Actie-overleg bij dreigend gevaar of risico op onveiligheid
- 3 Aanpak huiselijk geweld met Veilig Thuis & ZSM bij aangehouden verdachten en niet-vastzaken
- 4 Samenwerken bij strafbare kindermishandeling.

Daarbij werkten we aan duurzame bestendiging van de resultaten door:

- De aansluiting bij het lokale veld en de gemeenten uitdrukkelijk op te zoeken.
- Samen werk te maken van de Visie Gefaseerd samenwerken aan veiligheid.
- De juridische onderbouwing uit te werken onder de 'loop van de zaak'
- Een set indicatoren uit te werken op kwaliteit en impact van de vroegtijdige aanpak zorg-straf.

Ontwikkelagenda Veiligheid voorop 2022: regionaal centraal en duurzaam bestendigen

Nu is er behoefte aan rust en bestendiging van de intensieve samenwerking.

Voor 2022 staan daarom 3 opgaven centraal

- **Regionale uitvoering** op de 4 afstemmingsmomenten in de loop van de zaak bij vroegtijdige aanpak van HG/KM bij samenloop zorg-straf. De praktische thematische toepassing hoort daarbij (denk aan (ex-)partner stalking, eerge relateerd geweld, ouderen mishandeling, intiem terreur).
- **Duurzame bestendiging** van resultaten in deze vroegtijdige aanpak door toe te werken naar landelijke duurzame besluiten op de Visie, de werkprocessen, de juridische onderbouwing en de indicatoren op kwaliteit en impact.
- **Concrete planvorming** op 2023 en verder, op inhoud en inclusief de uitwerking welke steunstructuur intensieve samenwerking nodig heeft om effectief te kunnen werken.

¹ Zie voor een korte uitleg: [uitleg_ontwikkelagenda.pdf](#) (vng.nl) en voor het overige de digitale bundels op de VNG-site: [Veiligheid voorop \(programma GHNT\) | VNG](#).